

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Versijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N^o 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen.

Opgaaft betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen.

INSTELLING VAN EEN RAAD VAN STATE

WETSONTWERP VAN DEN SENAAT

Onze Grondwet heeft den Koning aan het hoofd van de uitvoerende macht geplaatst (artikel 29) en de Ministers verantwoordelijk gesteld voor de politieke daden van den Koning (artikel 64).

In een grondwettelijk statuut, dat de tegenwoordiging der partijen in de wetgevende en beraadslagende lichamen huldigt, was het noodig, boven en buiten de partijen, een macht te voorzien die steeds zou kunnen optreden om verbinding te bewerkstelligen, stuwkracht te geven of rem te stellen in al de raderwerken van de politieke organisatie.

De uitvoerende macht, zooals zij door den Grondwetgever werd gewild, kon aan geen ander orgaan dan aan het hoofd van den Staat toevertrouwd worden want de uitoefening van die uitvoerende macht eischt een eenheid van inzicht, een snelheid van begrip, een vlugheid van handelen welke niet toelaten deze taak in andere handen te leggen.

Een omdat de uitoefening der uitvoerende macht uiteraard vrij, vlug en zonder onderbreking moet geschieden, mocht aan de wetgevende macht noch aan de rechterlijke macht het recht toegekend worden de vrije beslissingen van het hoofd van den Staat, op welke wijze het ook zij, te belemmeren.

Van het oogenblik af dat de vrijheid van den Koning, voerder en vertegenwoordiger van één

der drie groote machten in den Staat, aan banden zou kunnen gelegd worden door bevelen van één der twee andere machten, zouden alle grondwettelijke ficties verdwijnen en zouden al de raderwerken van de staatsinrichting met lamheid zijn geslagen.

Daaruit volgt dan, dat het noodig was het beginsel van de onschendbaarheid van den Vorst te huldigen. De leuze « The King can do no wrong » behoort tot het wezen zelf van elke goed georganiseerde grondwettelijke regeering. Het privilegium van de onschendbaarheid van den Koning kan voorzeker in zake de uitoefening van de hooge functies, welke de uitvoerende macht medebrengt, geen schadelijke gevolgen hebben vermits een ander grondwettelijk beginsel, in deze, de bezwaren en de gevaren doet verdwijnen. De ministerieele verantwoordelijkheid komt de politieke daden van den Koning dekken (artikel 63 Grondwet).

In het licht van deze onbetwistbare beginselen, zoo duidelijk uiteengezet door Thonissen, kunnen wij het ontwerp van Staatsraad, zooals het door den Senaat werd goedgekeurd, niet bijtreden. Vele bepalingen van dit wetsontwerp zijn in strijd met de beginselen vervat in de artikelen 29 en 64 van ons grondwettelijk statuut.

Men mag het zich niet ontveinzen : indien ooit dit ontwerp wet wordt, dan is, ipso facto,

een bestuurlijk lichaam geplaatst boven het hoofd van de uitvoerende macht en dan wordt een hervorming, welke nagestreefd werd om, zeggens, het prestige en het gezag van de uitvoerende macht te versterken, een hinderpaal voor de vrije ontplooiing van de normale bevoegdheden van dit orgaan onzer staatsinrichting, méér nog, de geheele organisatie der machten zooals zij door den Grondwetgever werd gewild, zal er door in de war worden gestuurd.

De ernstige gevolgen van het wetsontwerp dat door den Senaat werd aangenomen, kunnen niet beter toegelicht worden dan met te wijzen op de toekenning van bevoegdheid aan den Staatsraad om de Koninklijke Besluiten en reglementen op verhaal nietig te verklaren « erga omnes ».

Men weet inderdaad met welke angstvalligheid de Grondwetgevers hebben willen vermijden, buiten de gelukkige gevallen van interpenetratie der machten, alles wat maar eenigszins de afhankelijkheid van de eene macht tegenover de andere zou beteekenen.

Artikel 107 van de Grondwet geeft van deze wijze bezorgdheid een treffend bewijs. Wanneer een rechter in een geschil over de toepassing van een besluit of een reglement heeft te kennen, dat hij ongrondwettelijk of onwettig acht, dan zal hij de eenige houding aannemen welke het beginsel van gerechtigheid en den eerbied voor het uitvoerende gezag kan bevredigen. Hij zal handelen alsof het onwettig reglement of het besluit in het bepaald geval dat hem voorgelegd wordt, niet bestaat en hij zal zijn vonnis vellen buiten het reglement of besluit om. Het reglement of besluit blijft van kracht zoowel na als vóór het vonnis en zal in een ander betwisting misschien anders beoordeeld worden. Indien het belang van het geschil vergt dat de rechtsvordering tot in verbreking wordt voortgezet en indien de uitspraken vóór al de jurisdicties eensluidend zijn nopens de niet-toepasselijkheid van bedoeld besluit of reglement, dan zal eene gewetensvolle regeering voorzeker dit besluit of reglement intrekken.

In het ontwerp van den Senaat zal het « Hof van Geschillen », afdeeling van den Staatsraad, oppermachtig, zonder mogelijkheid van beroep, uitspraak doen over de wettelijkheid van een Koninklijk Besluit of reglement en dit « op verhaal » nietig kunnen verklaren « erga omnes ».

De Staatsraad zal zich hier plaatsen boven den Koning, grondwettelijk hoofd van de uitvoerende macht, en ten gehoor van het heel land verkondigen dat de Koning eene onwettelijkheid heeft bedreven en dat zijn besluit of reglement van alle kracht is ontdaan!

Waar gaan wij met zulke theorieën naar toe? Onvermijdelijk naar een toestand van verwarring, naar een sabotage van het gezag, naar de opperheerschappij van onverantwoordelijke ambtenaren die aan niemand rekening hebben te geven en door niemand ter verantwoording kunnen geroepen worden!

Naast dit treffend voorbeeld zijn er tientallen andere in het omstandig verslag van de Vereenigde Commissiën van Rechtszaken en van Binnenlandsche Zaken, welke bewijzen dat niet genoegzaam rekening werd gehouden met de staatsinrichting zooals zij door de Grondwetgevers werd gewild. In den Senaat werd de verslaggever, om zijn rijk gedocumenteerd verslag, algemeen gelukgewenscht. En niet zonder reden; want zijn verslag mag wel een meesterstuk van voorstelling heeten.

Een enkel verwijt kan men den verslaggever aanwrijven, maar het is van onverwegend belang. Hij heeft zijn stelsel opgebouwd alsof er geen Grondwet bestond en pas daarna heeft hij getracht alle bepalingen, welke strijdig waren met de grondwettelijke beginselen, te rechtvaardigen en elke objectie van ongrondwettelijkheid zeer behendig te ontzenuwen. De heeren Senatoren hebben zich door de prachtige redenen laten beïnvloeden en... het pleit was gewonnen!

De verslaggever van de Kamer is voorzichtiger en meer bescheiden te werk gegaan. Hij heeft steeds ons grondwettelijk statuut voor oogen gehouden en zich dan afgevraagd hoe de Staatsraad in ons huidig stelsel kon ingebracht worden zonder het werk van onze Grondwetgevers geweld aan te doen. Het vraagt dikwijls meer moeite en inspanning in een bestaand geheel een nieuw gedeelte harmonisch in te schakelen, dan iets geheel nieuw uit den grond op te bouwen.

Het verwijt dat wij aan het wetsontwerp van den Senaat doen, blijkt uit talrijke bepalingen. Wij zullen de belangrijkste hier weerhouden.

Afdeeling voor Wetgeving.

In het stelsel, aangenomen door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, is de raadple-

ging van de afdeeling Wetgeving van den Raad van State louter facultatief.

De Senaat daarentegen heeft geoordeeld dat in sommige gevallen de Ministers *verplicht* waren het advies van het nieuw organisme in te winnen. Wel blijft de uitvoerende macht zoogezegd meester over de beslissing, maar men vergeet daarbij dat de Raad van State later in zijne afdeeling voor Administratie de onwettelijke bestuursdaden « nietig » zal kunnen verklaren, « erga omnes ».

Het gevaar bestaat dat, indien de regeering het advies van den Raad van State niet volgt, de beslissing later zal vernietigd worden door den Raad van State — « Hof van Geschillen ». Deze vrees is des te grooter nu door het veelvuldig gebruik van de « bijzondere machten » de Kamers feitelijk uit een groot aantal beslissingen uitgesloten worden.

In feite is de uitvoerende macht in soortgelijke gevallen niet meer meester over de beslissing en haar recht van initiatief wordt gevoelig aangetast. De verslaggever van den Senaat haalt een voorgaande aan om zijn thesis te rechtvaardigen: het Koninklijk Besluit van 7 Februari 1938 houdende inrichting bij het Ministerie van Openbaar Onderwijs van twee Cultuurraden. De Minister is gehouden het advies van de Raden in te winnen voor elk ontwerp van Koninklijk Besluit te nemen ter uitvoering van de wetten op het gebruik der talen in het bestuur van het Openbaar Onderwijs en in het onderwijs zelf. De toestand is hier geheel anders: indien de Minister het advies niet volgt, heeft hij alleen het oordeel der openbare opinie te duchten en kan hij altijd zijn standpunt in de Kamers nader toelichten. De vrees bestaat niet, dat de eindbeslissing hem zal onttrokken worden, door een nietigverklaring « erga omnes », zooals voorzien in het wetsontwerp van den Senaat.

Afdeeling voor Administratie.

De Kamer had aan de afdeeling voor Administratie van den Raad van State slechts rechtsbevoegdheid toegekend, beperkt tot de gevallen aangehaald onder artikel 15 van het ontwerp. In deze gevallen zou de Raad van State een recht in opdracht bezitten en uitspraak doen bij arrest. Het gaat over de administratieve daden welke niet rechtstreeks door de Grondwet aan den Koning toevertrouwd werden.

Voor het overige zou de Raad van State eenvoudige adviezen uitbrengen. De Kamer had daarbij besloten dat, na de oprichting van den Raad van State er aanleiding toe bestond de bevoegdheid van het Hof van Verbreking te verruimen en aan dit Hof een recht van toezicht toe te kennen over de beslissingen van het hooge administratieve rechtscollege.

Het ontwerp van de Kamer strookte volkomen met het merkwaardig advies door Procureur-Generaal Leclercq in 1920 uitgebracht en dat aanleiding was tot den ommekeer in de rechtspraak van het Verbrekingshof, wat betreft de geschillen waarbij een openbaar bestuur gemengd is. Dit advies gaf zeer juist het grondwettelijk standpunt weer van de « scheiding der machten ».

A. — Rechtsbevoegd voor het toekennen van vergoeding.

De Senaat stelt integendeel voor, aan den Raad van State een meer uitgebreide rechterlijke bevoegdheid toe te kennen. Hij wil geenszins iets onttrekken aan de rechtsbevoegdheid der gewone rechtbanken; dus zal de Raad van State onbevoegd blijven om te oordeelen over de betwistingen nopens burgerlijke rechten of nopens politieke rechten, tenzij de kennisneming der betwistingen over deze laatste rechten door bijzondere wetten aan de gewone rechtbanken zijn onttrokken. De Raad van State zou echter bevoegd zijn om de geschillen te beslechten in verband met administratieve rechten of met belangen.

Het onderscheid dat de verslaggever maakt tusschen administratieve rechten en burgerlijke rechten is zeer gevaarlijk, want indien hij zich het herstel van een geschonden administratief recht anders voorstelt dan door het toekennen van eene schadevergoeding — wat een burgerlijk recht is — dan ontnemt hij meteen aan de hoogste uitvoerende overheid het grondwettelijk recht waarop hare macht gevestigd is, te weten: het recht om zonder inmenging van wie ook in de gezags- en in de beheersdaden zulke maatregelen te nemen, welke zij, op eigen verantwoordelijkheid, noodzakelijk acht in het belang van het land.

De schending van administratieve rechten kan in het stelsel van onze Grondwet niet anders hersteld worden dan door de toekenning van schadevergoeding, wat in de normale be-

voegdheid valt der burgerlijke rechtbanken (artikel 92 Grondwet).

De verslaggever heeft het ook over rechtmatige « belangen », die door een daad van het bestuur zouden gekrenkt zijn. Met dat woord « belangen » werd geweldig geschermd door de voorstanders van het toekennen der rechtsbevoegdheid aan den Raad van State. Deze « belangen » worden in onze wetgeving echter niet beschermd. Zij geven geen aanleiding tot herstel of vergoeding ingeval zij door het optreden van het bestuurlijk gezag geschaad worden. Zulke schade wordt aanzien als een noodzakelijk offer in het algemeen belang.

« De billijkheid zal beter worden voldaan, » zegt de verslaggever op blz. 230, « wanneer de Raad van State in dergelijke zaken zal tusschenbeide komen. » Ja, misschien wel, maar daarom moet deze tusschenkomst zich nog niet voordoen onder vorm van een arrest, dat de regeering verantwoordelijk verklaart. Het zou volstaan, en dit beantwoordt beter aan de hoofdbeginselen van onze staatsinrichting, dat de Raad van State, onder vorm van advies aan de regeering een wenk zou geven.

Het stelsel van de « gelijkheid der lasten voor de onderhoorigen », door den verslaggever geprezen, in zeer schoon in theorie, maar in de praktijk niet toe te passen. De mobilisatie levert daarvan een treffend bewijs. Met dergelijk systeem zou de oproepen soldaat schadevergoeding kunnen eischen van de gemeenschap! Misschien zijn zulke beginselen wel uit te werken in een nieuwe Grondwet, maar zij strooken geenszins met het grondwettelijk statuut zooals het nu bestaat.

De voorbeelden door den verslaggever aangehaald op blz. 229 bewijzen nu juist dat geen nieuwe administratieve rechtsmacht noodig is om aan eerbiedwaardige belangen langs bestuurlijken weg voldoening of schadeloosstelling te geven.

De opwerping getrokken uit artikel 114 der Grondwet : « Geen pensioen, geen gift ten laste van 's Lands kas kan worden toegekend dan uit kracht van een wet », is zeer ernstig en vindt geen voldoende weerlegging in het verslag van de Senaatscommissie. Uit artikel 114 wordt inderdaad afgeleid dat, vermits de voor hun leven benoemde leden van het Hof voor betwiste zaken de macht hebben den Staat schuldenaar te verklaren van een schadeloosstelling wanneer de Staat deze niet verschuldigd is

(want zoo hij schuldenaar was zouden de Hoven en de rechtbanken bevoegd zijn), zij in werkelijkheid beschikkingen over de staatspenningen. Het recht in naam van den Staat geld toe te kennen behoort, krachtens de Grondwet, alléén aan de Kamers of aan de regeering, mits goedkeuring vanwege de Kamer.

De verslaggever bepaalt er zich bij te doen opmerken dat nooit iemand de wettelijkheid van de Hoven en rechtbanken voor oorlogsschade heeft betwist en dat het voorstel van den Senaat voor doel heeft het toekennen van vergoedingen in juridisch volstrekt indentieke omstandigheden.

Deze vergelijking gaat mank. Inderdaad, de Hoven en rechtbanken voor oorlogsschade waren uitzonderlijke rechtsmachten met een tijdelijke bevoegdheid om uitzonderlijke toestanden te regelen. Zij waren gelast met het toekennen aan de geteisterden van den oorlog van een rechtmatige vergoeding op de gelden welke Duitschland voor oorlogsschade aan België verschuldigd was. Indien de schuldvordering niet volledig tegenover Duitschland kon verhaald worden, neemt dit echter niet weg dat dit land tot herstel van de schade gehouden was en niet de Belgische staatskas. De omstandigheden zijn dus in de twee gevallen niet dezelfde : eenerzijds een tijdelijken toestand, anderzijds iets van bestendigen aard; eenerzijds de billijke verdeling van gelden aan den Belgischen Staat door een vreemd land verschuldigd, anderzijds de toekenning van vergoedingen uit de staatskas. Velen die de organisatie en de werking van de rechtbanken voor oorlogsschade destijds hebben bestudeerd, zullen met verbazing kennis genomen hebben van deze verwijzing ten titel van aanbeveling; zij zullen zich de gegronde kritiek herinneren welke deze inrichting deed ontstaan, ondanks de persoonlijke waarde, den ijver en den goeden wil der toenmalige titularen. Een aanbeveling voor den Raad van State, uitdeeler van vergoedingen uit de staatskas, is dit voorgaande zeker niet!

De verslaggever beweert verder dat het artikel 114 slaat op tegemoetkomingen die volstrekt het karakter niet hebben van een schadeloosstelling, doch veel meer van een gift. Dit moet dienen om het verwijt te ontloopen van de ongrondwettelijkheid van een Raad van State, bevoegd vergoedingen uit de openbare kassen toe te kennen. Dergelijke vergoedingen zouden voorzeker gelijkgesteld worden met gif-

ten en dus vallen onder artikel 114, vermits zij betrekking hebben op gekrenkte administratieve rechten en belangen, welke in onze staatsinrichting niet erkend worden indien zij niet in den vorm van schadevergoeding kunnen opgelost worden. In die gevallen heeft men te doen met burgerlijke eischen, waarover de gewone Hoven en rechtbanken te kennen hebben. De heer Senator Rolin heeft dit zeer welsprekend uitgedrukt tijdens de besprekingen in den Senaat.

De procedure welke de verslaggever zich in de praktijk voorstelt om de grens te trekken tusschen de rechtsvorderingen en de administratieve aanzoeken (blz. 230-231), blijkt eveneens ongrondwettelijk. De Staatstraad krijgt immers een prioriteit op de burgerlijke rechtbanken, dan wanneer het werkelijk gaat om burgerlijke rechten door de Grondwet uitsluitend aan de burgerlijke rechtbanken toevertrouwd. Moest, tegen alle verwachting in, de bevoegdheid om vergoedingen toe te kennen aan den Raad van State behouden blijven, dan zou toch de procedure geheel andersom moeten gebeuren. Pas wanneer de gewone rechtbanken beslist hebben dat geen aanleiding bestaat een vergoeding toe te staan omdat geen burgerlijk recht werd gekrenkt, zou de Raad van State — Hof van administratieve geschillen — in werking kunnen treden. Maar naar onze bescheiden meening zou een eenvoudig advies van den Raad van State hier volstaan en geen kostelijke procedure zou moeten gevoerd worden. De Staat, gesteund door het advies van den Staatsraad, zou, indien er geen bijzondere motieven bestaan om anders te handelen, eene vergoeding aan de belanghebbenden kunnen uitbetalen.

In het ontwerp van den Senaat zal de Raad van State niet alleen rekening houden met het recht, maar ook met het algemeen belang en met de billijkheid in het verleenen van schadevergoeding. Dit bewijst maar al te goed dat boven de regeering, boven de uitvoerende macht dus, een andere macht zal optreden, die over het algemeen belang zal oordeelen. Waarom dan niet ineens de uitvoerende bestuurlijke macht afschaffen en den Raad van State met het bestuurlijk staatsbeleid bekleeden?

De financieele weerslag van zulke hervorming was ook niet bij machte om de hervormers tegen te houden. De Raad van State die toch den financieelen toestand van Staat, provinciën en gemeenten niet kent, zal door zijne beslis-

singen de geheele economie in de war kunnen sturen.

Aan het slot van het hoofdstuk getiteld : « Dienst met volle rechtsmacht over de betwiste zaken aangebracht voor vergoeding », doet de verslaggever opmerken dat het aantal geschillen niet zoo aanzienlijk zal zijn als men wel denkt. Waarom dan zulke kostelijke en gevaarlijke procedure invoeren, indien de gevallen toch zoo zeldzaam zullen zijn en eenvoudige adviezen meestal dezelfde uitwerking kunnen hebben voor de belanghebbenden, zonder den nadeeligen terugslag van veroordeelingen welke het prestige en het gezag van het bestuur erg zullen schaden?

B. — De geschillen aangebracht voor nietigverklaring.

Wij hebben reeds gewezen op de ongrondwettelijkheid van deze nietigverklaringen « erga omnes ». Wij kunnen hier nog aan toevoegen dat de Grondwetgevers de vernietiging van de besluiten en reglementen der plaatselijke en regionale besturen aan den Koning hebben toevertrouwd. « De Grondwet voorziet geen andere tusschenkomst, » zegt de memorie van toelichting van de regeering tot inleiding van het wetsontwerp vóór de Kamer, « tenzij deze » van de wetgevende macht. In dezen zin werd » de grondwettelijke tekst sinds 1836 door de » provinciale wet (artikel 89, alinea 3) en door » de Gemeentewet (artikel 87, alinea 1) ge- » interpreteerd (zie in dien zin Giron, Le Droit Administratif de la Belgique, T. II, 1881, blz. » 161). De Koninklijke Besluiten tot vernietiging zijn natuurlijk mede onderteekend door » een Minister die er voor verantwoordelijk is. » Zoo het Hof voor geschillen, bij souverain » arrest, een Koninklijk Besluit, een provincie- » of gemeentelijk reglement kan vernietigen, » staat de regeering machteloos, bestaat er geen » ministerieele verantwoordelijkheid meer en » wordt de controle van het Parlement uitgeschalkeld.

» Ten aanzien van een zoo formeel als be- » voegd advies, uitgebracht door de bijzondere » commissie door de regeering ingesteld, dat » de meening van gewaardeerde auteurs als » Wodon en Bourquin komt bevestigen, en naar » aanleiding van haar eigen onderzoek, was » de regeering van oordeel dat aan de afdeeling Administratie geen recht tot vernietig-

» ging van beslissingen, zoomin van de uitvoerende macht als van de provinciale en gemeentelijke overheden, diende toegekend. » Beter kon het niet gezegd worden! Elk verder commentaar is overbodig.

Sindsdien betreuren wij, weliswaar, de afvalligheid van den heer Wodon die steeds een der knapste en der meest rechtzinnige verdedigers van onze beginselen was. Maar blijven overtuigd dat de vergissing van den heer Wodon niet is gebeurd wanneer hij ons zijn merkwaardig werk over « Le Contrôle juridictionnel de l'Administration et la Responsabilité des Services Publics en Belgique » ten beste gaf, maar wel op het oogenblik dat hij zijne beruchte mededeeling van den 5en December 1938 aan de Koninklijke Academie deed. De voorgaanden welke hij aanhaalt, missen ter zake alle bewijsvoerende kracht omdat zij doelen op administratieve handelingen die *niet rechtstreeks* aan den Koning werden toevertrouwd door de Grondwet, zooals dit wel is in de artikelen 67 en 108, 5°.

Het beginsel van de vernietiging ligt niet in het artikel 107. Integendeel, de Grondwetgever heeft er dit principe klaarblijkelijk willen uit weren. Artikel 107 zegt inderdaad : « De Hoven » *passen* de algemeene provinciale en plaatse-

» lijke besluiten en verordeningen *slechts toe* » voor zoover zij met de wetten overeenkomen. » Dit sluit de vernietiging uit. In het geval van artikel 107 stelt de rechtsmacht geen bestuurlijke daad, slechts een streng rechterlijke. Zij eerbiedigt zodoende het oppergezag der uitvoerende macht in de sfeer harer bevoegdheden en de scheiding der machten neergelegd in de artikelen 26, 29 en 30 der Grondwet.

In de overtuiging dat de heer Wodon zich in zijne mededeeling van den 5en December 1938 heeft vergist, blijven wij hardnekkig vasthouden aan de thesis welke hij met zooveel gezag en kracht, zijn leven lang, heeft verdedigd en wij hopen dat hij, bij nader onderzoek van het ontwerp van den Senaat, het zal helpen bestrijden.

Dit wetsontwerp maakt inderdaad inbreuk op de artikelen 26, 29, 64a, 67, 78, 107, 108, 5° en 114 van ons grondwettelijk statuut. Moest dit ontwerp ooit wet worden, dan zou dit betekenen dat de Koning, Hoofd van de uitvoerende macht, onder voogdij is gesteld, dat de ministerieele verantwoordelijkheid opgeheven is en dat het Parlement zijn recht van controle heeft prijsgegeven.

V. BOON,

Professor van Staats- en bestuurlijk recht
Rijksuniversiteit Gent.

Besluitwet van 18 November 1939 op het regiem van de alcoholische dranken

Het Belgisch Staatsblad in dato van 18 November 1939 bevat drie belangrijke besluitwetten :

de eerste betreffende de beteugeling van de dronkenschap en verscherping der straffen der wet van 16 Oogst 1887 op de openbare dronkenschap;

de tweede bestrijdt het ongeoorloofd slijten van gegiste dranken in het geheim in winkels of niet regelmatige tapperijen;

de derde wijziget de wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol, voorwat aangaat de private kringen en de toepassing van de straf op het schenken van alcoholische of gegiste dranken.

Het is deze laatste besluitwet die alhier kortbondig besproken wordt. De tekst ervan verscheen in het vorig nummer van het R. W.

* * *

Vroeger werd het verbruik, de verkoop of het bezit van alcoholische dranken in de herbergen of openbare plaatsen verboden en bestraft, met eene boete gaande van 500 fr. tot 5.000 fr., welke in geval van hervalling kon verdubbeld worden, en met de definitieve sluiting van het debiet.

Om deze beteugeling te keer te gaan werden private kringen gesticht, volgens de wet van 27 Juni 1921. Het was voldoende drie meerderjarige personen te vinden, de meerderheid van Belgische nationaliteit, en de statuten op te stellen met doel «vergaderingen te beleggen van ontspanning of vermakelijkheden voor de leden». De openingstaxe bleef op name van den café-uitbater en men schonk ongehinderd de likeuren waarvan het bezit door de accijnzen regelmatig gecontroleerd werd. Alzoo kwamen die zoogezegde «private kringen» overal tot stand. De rechtspraak kwam daartegen op en aanzag deze zoogezegde private kringen als openbare lokalen en de stichters van den kring werden gestraft voor onwettig bezit van geestrijke dranken. Een andere kring werd dan gesticht en zoo ging het voort...

De nieuwe besluitwet beschouwt deze vereeniging met doel uitsluitelijk of hoofdzakelijk sterke of gegiste dranken te gebruiken als een publiek lokaal.

De wet is niet van toepassing op de ernstige kringen, waar de toegang streng gereglementeerd is en

waar sterke dranken als bij toeval verbruikt worden. Deze cercele is waarlijk privaet en wordt beschouwd als de verlenging van de private woning.

Tot nu toe, uit eerbied van art. 20 der Grondwet zeggende dat « de Belgen het recht hebben zich te vereenigen; dit recht mag niet door een voorkomen-de maatregel beperkt worden » had de wetgever gearzeld in deze zaken eene wet uit te vaardigen. Door middel van de buitengewone machten die haar verleend werden is de regeering thans over dit bezwaar heengestapt. De bestraffing is ook gewijzigd zoowel wat aangaat de sluiting van het debiet als het bedrag der boeten.

De sluiting werd voorheen niet uitgesproken, wanneer de uitbater of titularis van de openings-taxe of aangestelde niet persoonlijk gestraft werd.

Nu heeft deze straf een *zakelijk* karakter, d.w.z. dat de sluiting van het debiet of de inrichting zelf zal vervolgd worden door het openbaar ministerie. Het nieuw art. 14 is in den geest van art. 8 van het wetsontwerp tegen het alcoholisme opgesteld (n° 13 der Kamer der Volksvertegenwoordigers, zittingsjaar 1930-1931).

Wanneer het geldt een uitbater die de openings-taxe betaald heeft, is de 1e boete nu geringer en bedraagt 50 tot 200 fr. in de plaats van vroeger 500 tot 5.000 fr.

Maar in geval van hervalling wordt de geldelijke boete verhoogd van 100 tot 500 fr. en voor alle verdere hervalling zal deze van 200 tot 1.000 fr. gaan.

De wet van 24 Juli 1921 op de opdecienmen op de strafrechtelijke geldboeten is nu van toepassing, op de misdrijven tegen het regiem van den alcohol.

Maar geldt het een geheime slijterij of een winkel waar op sluiksche wijze geestrijke of alcoholische dranken getapt worden, zonder openingstaxe te betalen, dan worden, de eerste maal de geldboeten verdubbeld en kan ook nog door de rechtbank eene gevangenisstraf van acht dagen tot één maand

worden uitgesproken. In geval van hervalling zullen beide straffen verplichtend zijn.

Het is slechts in geval van hervalling dat nu de handelsinrichting of het debiet gedurende vijftien achtereenvolgende dagen kan gesloten worden maar ingeval van nieuwe hervalling wordt dit verbod steeds voor twee maanden uitgevoerd. In geval van hervalling kan de Minister geen dading of transactie aangaan en de sluiting wordt door het parket uitgevoerd.

De eigenaars of voorname huurders zullen voorzichtig wezen de verbreking van de huurovereenkomst en het recht op schadevergoeding voor te behouden in de huurcontracten met herbergiers of neringdoeners aangegaan.

Voortaan ook, wanneer er eene gevangenisstraf toegepast wordt, kan deze voorwaardelijk uitgesproken worden en de herbergier mag niet meer gegiste dranken in het klein verkoopen, zoo hij voor de tweede maal veroordeeld werd voor het slijten van geestrijke dranken.

* * *

Deze nieuwe wetsbepalingen zullen noodzakelijk het verdwijnen der private clubs voor gevolg hebben, Zulks zal de toepassing onmogelijk maken van zekere fiscale maatregelen die onlangs werden genomen tegen private kringen waar drankgelegenheden wordt geboden, zooals dit het geval was door de beslissing van den gemeenteraad der Stad Antwerpen in datum van 13 November 1939, waardoor een gemeentetaxe van 25.000 fr. op elk van deze kringen wordt toegepast.

Bij de toepassing van al deze maatregelen zal dienen te blijken of daardoor de sluiksche handel in alcoholische dranken niet een belangrijke uitbreiding zal nemen en of het niet wenschelijker zou geweest zijn het verbruik van alcohol toe te laten mits vergunning en zeer zware belasting aan de bron.

J. Wilmots.

RECHTSPRAAK

75 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

8e Kamer. — 17 Juni 1939.

Voorzitter : M. Babut du Marès.

Raadsheeren : MM. De Landtsheer en Lacroix.

O. M. : M. Willems.

Pl. : Mrs Van Haelst, F. Mattheessens en van Lidth de Jeude.

BURGERLIJKE RECHTSPLEGING. — SCHATTING DOOR PARTIJEN. — DAGING IN VRIJWARING. — BEVOEGDHEID. — VONNIS NOPENS DE BEVOEGDHEID. — STEEDS BEROEPBAAR.

Indien door den wetgever geen wijze van schatting van den eisch wordt aangegeven, moeten partijen de schatting doen om aldus den aanleg vast te stellen; de melding in de dagvaarding van den verkoopprijs opgenomen in de betwiste overeenkomst vormt geen

stilzwijgende schatting van de gevraagde verbreking dezer overeenkomst.

De gedaagde in vrijwaring is verplicht het geding te voeren voor de rechtbank waar de oorspronkelijke vraag hangend is, al ontkent hij dan ook waarborg te zijn (art. 181 B. R. P.).

Ingeval van onbevoegdheid is steeds beroep ontvanke-lijk zelfs wanneer het vonnis «a quo» in laatsten aanleg werd geveld.

Thys t/ Mossevelde.

Van Mossevelde t/ Gebr. Seghers.

Aangezien het vaststaat dat partijen de voorschriften van art. 33 der wet van 25 Maart 1876 niet hebben nageleefd en dat zij het bedrag van het geding, ten einde het vaststellen van den aanleg niet hebben geschat, noch in de oorspronkelijke dagvaarding, noch in de later besluiten van ver-

weerder in hoofdeisch en evenmin in aanleggers oproeping in vrijwaring en in de besluiten van verweerder in vrijwaring;

Aangezien de hoofdeisch strekt tot de verbreking van een verkoop met schadevergoedingen en terug-gave van zakken en huurprijs dezer;

Aangezien wat betreft de schadevergoeding door partijen geen schatting diende gedaan te worden, vermits hun bedrag geringer is dan dit van den laatsten aanleg; (art. 16 wet van 25 Maart 1876);

Aangezien voor het overige van den eisch geen wijze van schatting door den wetgever wordt aan-gegeven; dat aldus eischer verplicht was het ges-
chil te schatten in zijn exploit van rechtsingang of ten laatste in zijn eerste besluiten; en in geval de schatting den laatsten aanleg niet overtrof, of bij gebrek aan schatting, de verweerder altoos de schatting mocht doen in zijn eerste besluiten ten gronde, om alzoo den aanleg vast te stellen, hetgeen in het huidig geval niet gedaan is geweest;

Dat dezelfde verplichting opgelegd wordt aan eischer en verweerder in vrijwaring;

Aangezien partijen op de voorgeschreven wijze, de waardeering van het geschil moesten zelf ver-richten, dat de melding, in de dagvaarding, van den verkoopprijs opgenomen in de betwiste overeen-komst, geen stilzwijgende schatting daarstelt van de gevraagde verbreking dezer overeenkomst; (Rep. prat. Droit belge, v° Compétence 1261-1265-1270);

Aangezien de schikkingen van voormeld art. 33 der wet van 26 Maart 1876, van openbare orde zijn, en aldus het beroep van ambtswege onontvankelijk moet verklaard worden «defectu summae» (Rép. prat. Droit belge, v° Compétence, 5, 8-1277-1279);

Aangezien beroeper Thys bovendien zijn beroep steunt op de onbevoegdheid ratione materiae der Handelsrechtbank om reden dat hij geen handelaar zou geweest zijn op het oogenblik waarop betwiste overeenkomst, voorwerp van het geschil, plaats greep;

Aangezien die onbevoegdheid tevergeefs opge-
worpen wordt, dat de Koophandelsrechtbank, lui-
dens art. 37 § 2 en 37bis n° 2 en 50 der wet van
25 Maart 1876, gewijzigd door de wet van 15 Maart
1932 en art. 181 van het wetboek van rechtspleging,
bevoegd is om kennis te nemen van een eisch in
vrijwaring;

Dat gezegd art. 181 zegt dat degene die in vrij-
waring gedaagd worden, zullen verplicht zijn hun
geding te voeren voor de Rechtbank waar de oor-
spronkelijke vraag hangend is, niettegenstaande zij
ontkennen waarborg te zijn;

Dat volgens art. 454 R. R. P. wanneer er kwestie
is van onbevoegdheid, het beroep onvankelijk is
zelfs wanneer het vonnis a quo in laatsten aanleg
is geveld (Verbreking 2-3-1893, Pas. 1893, I, 112);

Aangezien het vonnis waartegen beroep geveld
werd in hoogsten aanleg, zooals reeds bewezen bij
gebrek aan schatting, dat aldus het Hof van den
grond der zaak niet te kennen heeft, maar alleenlijk
over de bevoegdheid van den eersten rechter hoeft
te beslissen, ingevolge het oorspronkelijk hooger
beroep van Thys;

Om deze redenen :

Het Hof, alle andere besluiten verwerpende, ver-
klaart het beroep van Thys en het beroep van Van
Mossevelde, beide nopens den grond der vordering,
onontvankelijk defectu summae; zegt het beroep
van Thys wegens onbevoegdheid der Handelsrecht-
bank, ratione materiae onvankelijk, maar zonder
grond, bekrachtigt het bestreden vonnis; verklaart
verder nopens de vorderingen tot schadevergoeding
ingespannen wegens roekeloos en tergend beroep,
door Van Mossevelde, beroepene in zake 18.878 en
Gebr. Seghers, beroepene in zake 19059 en voor
roekeloze vordering door Thys, beroeper in zake
18.878, dat al die eischen in schadevergoeding als
ongegrond voorkomen daar allen te goeder trouw
zich hebben kunnen vergissen; verwijst iedere partij
in de kosten van haar eigen hooger beroep.

76 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 4 October 1939.

Voorzitter: M. Pouppez de Kettenis de Hollaeken.

Raadsheeren: MM. Scheyvaert en Mommaert.

Subst. van den Proc.-Generaal: M. Sabbe.

8 UREN-DAG. — VERJARING. — POLITIESTRAF. — VERJARING. — SLUITING. — IN REM.

*De termijn van verjaring van de publieke vordering op
een inbreuk van de wet betreffende den 8 uren-dag
bedraagt zes maanden wanneer de Rechtbank enkel
een politiestraf uitsprak.*

*De openbare rechtsvordering spruit uit een inbreuk en
het verjaringsstuitende karakter is eigen aan al de
daden waardoor de openbare rechtsvordering uitge-
oefend wordt, de inbreuken opgespoord worden, de
bewijzen verzameld en de daders aan de Rechtbank
geleverd worden.*

O. M. t/ Verbist.

Aangezien de feiten van te Antwerpen, op 29 Oc-
tober 1938 hoofd of bestuurder zijnde eener onder-
neming vallende onder toepassing der wet van
14 Juni 1921, verzuimd te hebben aan Renders
Frans, Verboven Frans, Claes Jules, Moens Jacob
en Soeten Emile, zijnde werklieden van een onder-
neming toebehoorende tot het bouwbedrijf en ge-
legen in het Antwerpsche binnen den tweeden for-
tengordel Zaterdag-namiddag rust te verleenen, door
den eersten rechter tot laste van betichte vast-
gesteld, bewezen zijn gebleven door de behandeling
voor het Hof gedaan;

Aangezien er verzachtende omstandigheden be-
staan spruitende uit het feit dat betichte noch tot
een crimineele of correctioneele straf noch tot eene
straf wegens inbreuk tegen hoogergezegde wet ver-
wezen werd;

Aangezien er uit oorzaak van de aangehaalde
verzachtende omstandigheden slechts politie-straf-
fenen dienen uitgesproken;

Aangezien de openbare rechtsvordering welke
haaf oorsprong vindt in een overtreding der hooger-
vermelde wet, na zes maanden verjaard is, wan-
neer de rechtbank slechts eene politiestraf uit-
spreekt (Brus., 20 Mei 1924, Revue du Droit Pénal
et de Criminologie 1924, p. 597);

Aangezien deze verjaring gestuit werd door de vordering van den Procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg zetelende te Antwerpen, aan den deurwaarder d.d. 15 April 1939 gedaan aan Amelinckx Franciscus, beticht van dezelfde feiten, het vonnis bij verstek hem ten laste uitgesproken door de correctionele rechtbank van Antwerpen, d.d. 31 Maart 1939 te beteekenen;

Aangezien deze akte de verjaring tegenover betichte Verbist onderbroken heeft;

Dat inderdaad de openbare rechtsvordering spruit uit een inbreuk en dat het stuitend karakter der verjaring eigen is aan al de akten waardoor de openbare rechtsvordering uitgeoefend wordt, de inbreuken opgespoord worden, de bewijzen verzameld worden en de daders aan de rechtbanken geleverd worden om deze te straffen; (Cass. 8 Oct. 1934 en 24 Dec. 1917, Pasic. 1935, I, 13, en 1918, I, 156);

Aangezien de volgende straf en billijke toepassing der strafwet aan betichte uitmaakt;

Om deze redenen :

Het Hof.

Rechtdoende bij tegenspraak;

Gelet op artikelen 1 van het Koninklijk Besluit van 25 Juli 1938; 20 en 24 der wet van 14 Juni 1921; 38, 41, 58, 79, 85, 40 van het Strafwetboek, 21, 23, 26 der wet van 17 April 1878, 213, 211, 194 van het wetboek van strafvordering, wet van 15 Juni 1935, art. 24 en artikelen reeds aangehaald in het vonnis a quo, door den heer Voorzitter aangehaald ter zitting;

Doet het bestreden vonnis te niet voor zooveel het de openbare rechtsvordering door verjaring uitgedoofd verklaard heeft;

Verbeterende bij eenparigheid van stemmen;

Verwijst betichte tot vijf geldboeten van 5 frank elk te verhoogen met zestig deciemmen ingevolge wet van 27 December 1928 en alzoo gebracht ieder op 35 frank, te vervangen overeenkomstig art. 40 van het strafwetboek, door een dag hulpgevang voor ieder boet;

Verwijst betichte tot al de kosten zijnde 5,67 + 7,77 fr.

78

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN (Raadkamer)

4 Juli 1939.

Voorzitter : M. Morels.

Op. Min. : M. Dyckmans.

Pl. : Mr R. Victor t/ J. Brans.

**ECHTSCHIEDING. — TEGENEISCH BIJ ENKELE
CONCLUSIËN. — ONTVANKELIJKHEID. — VOOR-
WAARDEN.**

In zake echtscheiding kan een tegeneisch slechts door enkele conclusiën ingesteld worden, nadat de hoofd-procedure voor de Rechtbank gebracht is ten gronde en het stadium van art. 241 B.W. overschreden is.

Jennes t/ Peeters.

Overwegende dat aanlegster geen gewichtige en buitengewone omstandigheden doet gelden om den

termijn van schorsing te verminderen; dat bijgevolg de gewone termijn van zes maanden dient toegepast te worden;

Overwegende dat verweerder akte vraagt van zijn reconventioneele vraag tot echtscheiding en diensvolgens vraagt den termijn van schorsing te herleiden tot twee maanden; dat deze reconventioneele vraag ingesteld wordt bij de verschijning in de Raadkamer voorzien door artikel 240 van het Burgerlijk Wetboek (gewijzigd door de wet van 14 December 1935, art. 2, gewijzigd door K. B. n° 239 van 7 Februari 1936, art. 1);

Overwegende dat verweerder doet gelden dat hij volgens art. 251 van het Burgerlijk Wetboek een tegeneisch mag instellen ten allen tijde, op het is gelijk welk oogenblik van af het inleiden der vraag welk, volgens zijn meening, geschiedt door het overhandigen van het rekwist aan den Heer Voorzitter dezer Rechtbank;

Overwegende dat artikel 251 van het Burgerlijk Wetboek, alleen bepaalt dat de tegenvorderingen tot echtscheiding kunnen ingesteld worden bij enkele akte van conclusiën;

Dat de wetgever door «enkele akte van conclusiën» ongetwijfeld bedoeld heeft aan de verweerder tijd te doen winnen en hem alzoo toegelaten heeft een tegeneisch in te spannen op een oogenblik dat de zaak voor de Rechtbank wordt gebracht zonder dat er nog een kans tot verzoening bestaat;

Overwegende dat om een tegeneisch te vormen door enkele conclusiën, de Rechtbank alreeds moet gelast zijn met een echt proces, proces welk alleen kan bestaan wanneer de hoofdeischer ten gronde gedagvaard heeft na toelating verkregen te hebben om te dagvaarden;

Overwegende dat overigens de tegeneisch door geschreven besluiten aan den hoofdeischer moet medegedeeld worden (Piérard n° 34) en zelfs volgens een zekere rechtspraak moet beteekend worden door deurwaarder wanneer er geen pleitbezorgers in de zaak betrokken zijn (Luik, 1 Juli 1937, P. P. 1938, n° 9);

Overwegende dat de rechtsleer en rechtspraak aannemen dat een tegeneisch slechts door enkele conclusiën kan ingesteld worden, nadat de hoofd-procedure voor de Rechtbank gebracht is ten gronde en dat het stadium van artikel 241 van het Burgerlijk Wetboek overschreden is (Pasquier Traité du Divorce et de séparation de corps. Civ. Chambéry, 27-6-88; Monit. Jud. Lyon, 17-7-88);

Overwegende dat verweerder Peeters de verplichting had om zijn eisch tot echtscheiding in te dienen ofwel te wachten tot na de dagvaarding ten gronde ofwel zelf op zijne beurt een proces tot echtscheiding volgens de gewone procedure in te leiden (Pasquier, op. cit.);

Overwegende dat, moest men de stelling van verweerder aannemen, men tot het onredelijk gevolg zou komen dat hij vroeger zou mogen dagvaarden dan aanlegster in hoofdeisch; en dat bovendien de samenvoeging der twee zaken nooit verplichtend is voor de Rechtbank, welke zelf over de opportuniteit ervan mag oordeelen (Piérard, loc. cit.);

Overwegende dat de tegeneisch thans niet ontvankelijk is en dat bijgevolg de rechtbank niet te

beslissen heeft over de vermindering van schorsingstermijn door verweerder, aanlegger op tegeneisch aangevraagd;

Om deze redenen :

De Rechtbank, schorst de toelating van de dagvaarding gedurende een termijn van zes maanden te beginnen van den datum van de verschijning in verzoening, voor wat den hoofdeisch aangaat;

Verklaart den tegeneisch niet ontvankelijk. Wijst verweerder ervan af.

Kosten voorbehouden.

79

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

1e Kamer. — 1 Juli 1939.

Voorzitter : M. Van Ginderachter.

Rechters : MM. Matthys en Verougstraete.

Pleiters : Mrs de Potter en Langohr.

ARBEIDSONGEVAL. — UITVOERING DER DIENST-OVEREENKOMST. — FEITELIJKE ELEMENTEN VAN AFHANKELIJKHEID VAN PATRONAAL GEZAG.

Wanneer een arbeider van uit zijn werkplaats een reis onderneemt ter uitvoering van een dienst, moet ook de terugreis naar zijn werkplaats geacht worden in dienst te zijn gebeurd, tenzij de verzekering bewijst dat eens zijne zending voltrokken, op het oogenblik van het ongeval bij de terugreis, de arbeider over zijn tijd beschikt heeft naar eigen goeddunken, vrij van het gezag van zijn patroon.

Dit bewijs is geleverd wanneer blijkt dat de arbeider na uitvoeren der bestelling nog twee tot drie uur ter plaats vertoeft heeft, op den terugweg vier drankhuizen bezocht heeft, en nog het inzicht had een of meer familie- en vriendenbezoeken af te leggen alvorens naar zijn werkgever terug te keeren.

Daaraan wordt niets veranderd door het feit dat de arbeider intusschen naar zijn werkgever telefoneerde om hem op de hoogte te stellen van het verder tijdgebruik vóór de terugkomst.

V. H. t/ Colpaert en Alg. Verzek. Mij Mercator.

Op 6 Mei 1938 had de Rechtbank van eersten aanleg te Dendermonde in graad van beroep een tusschenvonnissen gevelde als volgt :

Overwegende dat beroeper, oorspronkelijke eischer, de betaling vordert der door de wet op de werkongevallen voorziene vergoedingen, ingevolge het doodelijk ongeval aan zijn zoon V. H. Arthur overkomen den 21 Oktober 1936 ;

Overwegende dat geïntimeerde verzekeringsmaatschappij Mercator betwist : 1) dat het ongeval voorgevallen is tijdens de uitvoering van de arbeids-overeenkomst welke het slachtoffer verbond met de geïntimeerde Colpaert; 2) (zonder belang)

Overwegende dat geïntimeerde Colpaert in persoon voor de Rechtbank op 11 Februari verschenen is en er de volgende verklaringen heeft afgelegd : V. H. Arthur was bij hem alle dagen werkzaam, als slachtersknecht, tegen 200 fr. loon per maand, boven kost en inwonen. Hij genoot normaal geen verlof tenzij op de Zondagen. Op Donderdag, 21

Oktober 1936, dag van het ongeval, was hij om 14.30 uur van Ledeberg vertrokken, gelast door zijn patroon, met den velo van dezen laatste, een hesp van 5 ½ Kgr. te voeren bij V. H., vader, te Zele, ongeveer 32 Km. ver; deze hesp was geen geschenk; ze was door V. H., vader, besteld geworden en werd door hem betaald aan 17 fr. de Kgr.;

Overwegende dat niets toelaat de rechtzinnigheid dezer verklaringen in twijfel te trekken; dat eruit volgt dat V. H. Arthur in de uitvoering was van het arbeidscontract wanneer hij naar Zele reed; dat hetzelfde moet vermoed worden wat de terugreis betreft; tenware het bewezen zij dat eens zijne zending voltrokken, V. H. Arthur over zijn tijd beschikt heeft naar eigen goeddunken, vrij van het gezag van zijn patroon;

Overwegende dat de verzekeringsmaatschappij Mercator een aantal feiten aanvoert, waarvan de opsomming hierna volgt, waaruit werkelijk zou blijken dat V. H. Arthur zich op het oogenblik van het ongeval aan het gezag, de leiding, en het toezicht van zijn patroon had onttrokken;

De Rechtbank :

Laat toe aan de geïntimeerde verzekeringsmaatschappij Mercator, door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, te bewijzen :

1) dat op 21 Oktober 1936, V. H. Arthur rond 16 uur per velo bij zijn vader aankwam; ;

2) dat hij, drie uur lang, ter woonst van zijn vader verbleef en om 19 uur per velo de terugreis naar Gent begon;

3) dat, tusschen 19 uur en het oogenblik van het ongeval een weinig over 21 uur, hij slechts 9 Km. van deze terugreis had afgelegd;

4) dat voor het ongeval, V. H. Arthur over de baan heen en weer reed als iemand in dronken toestand;

5) dat hij zich tusschen het vertrek bij zijn vader en het ongeval, telefonisch in betrekking stelde met Colpaert en dezen mededeelde dat hij met zijne verloofde naar de cinema zou gaan;

6) dat hij ook telefonisch zijne verloofde te Gent van zijn inzicht op de hoogte bracht, haar tevens mededeelende dat hij eerst zijne broeders en zusters zou gaan bezoeken;

..... (zonder belang).

Na het getuigenverhoor voor den heer Vrede-rechter te Zele, en herneming der debatten werd in eersten aanleg als volgt gevonnissen :

.....

Overwegende dat uit het getuigenverhoor blijkt en uit vermoedens, namelijk deze welke kunnen getrokken worden uit de aangehaalde verklaringen welke de opziener der Maatschappij Mercator zou gedaan hebben :

Dat het slachtoffer bij zijn vader gekomen is omtrent 16 uur, en daar gebleven is tot omtrent 18 uur en een kwart, ten laatste tot 19 uur;

Dat hij dan in Zele-Durme, en Zele-Dorp, omtrent 1 uur en half vertoeft heeft;

Dat hij daar een glas of drie gewoon bier gedronken heeft, maar geen te groote noch min volle daar hij een half glas heeft laten staan; dat geen enkel der getuigen verklaard heeft dat hij in dronken toestand zou geweest zijn, of van den eenen naar den anderen kant zou gereden hebben;

Dat wat de telefonische gesprekken aangaat, het getuigenverhoor slechts 't volgende bewezen heeft: dat het slachtoffer getelefoneerd heeft, en dat getuige V. D. P. verklaarde dat het aan haar was;

Dat het dus als bewezen mag aanzien worden, dat het slachtoffer wanneer het zijne terugreis ondernam van Zele-Dorp, en dat rond 20.15 - 20.30 uur, — alhoewel men zou kunnen aannemen dat hij van 16 uur tot wanneer hij telefoneerde aan zijn patroon, vrijelijk over zijn tijd beschikte — terug onder het arbeidskontraakt viel; des te meer nog daar hij genoodzaakt was velo en mand, welke aan zijn patroon behoorden, terug naar huis te brengen, en dat nog denzelfden dag, daar hij 's anderendaags morgens reeds vroeg terug aan het werk moest en velo en mand dien voormiddag ook moesten dienen om vleeschwaren uit te voeren;

(Zonder belang).

Wij, Vrederechter :

Kennen toe voor begrafeniskosten de som van, en eene lijfrente waarvan het bedrag zal berekend worden

(Zonder belang).

Op beroep der Verzekeringsmaatschappij, velde de Rechtbank van eersten aanleg ten slotte volgende vonnis, dat kracht van gewijsde bekam :

Overwegende dat blijkt uit het getuigenverhoor, waartoe door den eersten rechter overgegaan werd, dat op den dag van het ongeval Arthur V. H. rond 18.15 - 19 uur de woonst van zijn vader verlaten heeft en daarop vier huizen of cafés te Zele-Durme of Zele-Dorp bezocht heeft, zijnde : 1° het huis Van Lokeren (tusschen 18.15 - 19 uur) ; 2° het huis De Vylder (rond 19.15 uur) ; 3° het café Olympia (rond 20 uur) ; 4° het café De Kympe (rond 20.30 uur) ;

Dat hij vervolgens het inzicht had bezoek te brengen eerst aan zijne broeders en zusters woonachtig te Gent om ze te verwittigen dat de streek van Zele door een overstrooming geteisterd was en daarna misschien ook nog aan Anna V. D. P., te Ledeberg;

Overwegende derhalve dat de verzekeringsmaatschappij «Mercator» meestal de feiten bewezen heeft waarvan het bewijs haar opgelegd werd door het vonnis der Rechtbank dezès zetels, d.d. 6 Mei 1938;

Dat eruit volgt dat, op het oogenblik van het ongeval rond 21 uur, Arthur V. H. onafhankelijk was en niet aan het gezag, de leiding en het toezicht van zijn patroon onderworpen;

Overwegende dat het feit dat Arthur V. H., van Zele-Dorp zijn patroon telefonisch op de hoogte stelde van het gebruik van zijn tijd na 20.30 uur — wellicht om zijne late thuiskomst te verontschuldigen — niet van aard is te doen besluiten dat hij heel dien avond en meer in 't bijzonder toen hij naar Gent afreisde om zich bij zijn broeders en zusters te begeven, onder het gezag, de leiding en het toezicht was van zijn patroon; dat die reis in geen nauw verband stond met de arbeidsovereenkomst;

Om deze redenen, de Rechtbank, zetelende in graad van beroep, alle verdere en tegenstrijdige middelen als nutteloos of ongegrond van de hand wijzende;

Zegt het beroep gegrond;

Dienvolgens doet het vonnis a quo teniet;

En doende wat de eerste rechter had moeten doen, zegt voor recht dat het kwestieus ongeval niet is voorgevallen tijdens de uitvoering van een arbeidsovereenkomst;

Dienvolgens zegt de eisch door V. H. ingesteld ongegrond en verwerpt hem.

80

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

11 Mei 1939.

Voorzitter : M. Janssens.

Rechters : MM. Vandenhove en Van Bael.

Pleiters : Mrs Bosmans en Veraert.

HUUROVEREENKOMST. — ONTBINDEND BEDING. — DRAAGWIJDTE. — Art. 1762bis B. W. — TAAK VAN DEN RECHTER.

Ingevolge art. 1762bis B. W. dient het uitdrukkelijk ontbindend beding in een huurovereenkomst als niet geschreven aanzien te worden en de rechter moet derhalve onderzoeken of het verzuim ten laste van een der partijen gelegd, van zulken aard is, dat de verbreking der overeenkomst zich opdringt.

Schroven t/ Goos.

Aangezien in de dagvaarding voor den eersten rechter ingeleid, verweerders op beroep, alsdan aanleggers, de verbreking in hun voordeel aanvroegen van de huurovereenkomst met eischers op beroep gesloten op 26 Maart 1936 bij geboekte akte verleden voor Mter Bosteels, notaris te Veerle, wijl dezelve zich niet hebben gehouden aan de voorwaarden in dit huurceel bedongen;

Aangezien de eerste rechter ten onrechte schijnt aan te nemen dat de aanwezigheid van de minste overtreding der overeengekomen voorwaarden de verbreking van de huurovereenkomst medesleept;

Dat, ingevolge artikel 1762bis van het burgerlijk wetboek het uitdrukkelijk ontbindend beding in een huurovereenkomst als niet geschreven dient aanzien te worden en de rechter derhalve moet onderzoeken of het verzuim, ten laste van eene der partijen gelegd, van zulken aard is dat de verbreking van de overeenkomst dient uitgesproken te worden;

Aangezien de eerste rechter in het tusschenvonnis van 1 Februari 1939 verweerders op beroep toegelaten heeft door getuigen te bewijzen : 1° dat het verhuurde huis niet tijdig geverfd werd ; 2° dat het voortverhuurd werd zonder schriftelijke toelating van den eigenaar ; 3° dat de muur van de benedenverdieping overladen werd ;

Aangezien de eerste rechter verklaart dat het eerste punt niet bewezen is geworden en het derde punt, het bestaan van eene barst in de muur, niet voortkomt van de fout van verweerders, eischers op beroep; doch dat hij het voortverhuren aan derde persoon als voldoende bewezen aanziet in aanmerking nemende sommige feiten die het gebruik van het verhuurde goed door een derden persoon daarstellen;

Aangezien de door den eersten rechter aangehaalde vermoedens zijn : het plaatsen in de garage van cement en van een auto door den genaamden Van Meeuwen; en in de voorplaats de aanwezigheid van verscheidene marmeren schouwen, waarvan verweerders, eischers op beroep, geen uitleg zouden geven;

Aangezien deze feiten niet noodzakelijk aanduiden dat verweerders, eischers op beroep, de garage

en bedoelde voorplaats zouden voortverhuurd hebben aan een derden persoon; dat het niet bewezen is dat deze persoon, Van Meeuwen Emiel, voor deze inbezitneming en huurprijs van eischer op beroep zou betaald hebben: geen enkel geschreven huurovereenkomst wordt door verweerders op beroep voorgebracht;

Aangezien Van Meeuwen Emiel, als getuige opgeroepen, verklaard heeft dat er geen onderverhuur heeft plaats gehad en hij de toelating van verweerders op beroep, oorspronkelijk aanleggers, verkregen heeft om zijn auto in de garage te plaatsen; dat de getuige Van Aerschot Ferdinand, hetzelfde verklaard heeft voor wat de cement betreft;

Aangezien beroeper verklaart dat hij aan Van Meeuwen, die zijn werkgever was, de toelating gegeven heeft den hangar in gebruik te nemen, welke voor hem zonder nut was, en dat hij van denzelfden Van Meeuwen de schouwen, welke in de voorplaats staan, gekocht heeft; dat deze daden niet tegenstrijdig zijn met de voorwaarden in de huurovereenkomst bepaald, zelfs moest het bewezen zijn dat de schouwen door beroeper niet waren aangekocht;

Aangezien de eerste rechter uit het getuigenverhoor afgeleid heeft dat de barsten in den buitenmuur niet voortkomen van eene fout van beroeper en dat beroepene geen enkel nieuw element aangaande deze barsten voorbrengt; dat het blijkt uit de elementen der zaak dat beroeper voldoende schilderwerken aan het houtwerk van het gehuurde goed heeft uitgevoerd;

Aangezien verweerders op beroep geen enkele ernstige overtreding aan de voorwaarden der huurovereenkomst, welke hen gebeurlijk zware schade zou veroorzaken, kunnen voorbrengen; dat zij dienvolgens van hun eisch in verbreking van de huurovereenkomst dienen afgewezen te worden; dat hun eisch strekkende tot het bekomen van 500 fr. schadevergoeding wegens barsten in den hangaarsmuur ook niet gegrond is;

Om deze redenen:

De rechtbank, zetelende in graad van beroep, rechtdoende op tegenspraak, verklaart het beroep tegen de vonnissen van 1 en 22 Februari 1939 ontvankelijk en daarop rechtdoende, bekrachtigt het vonnis van 1 Februari en doet het eindvonnis van 22 Februari 1939 te niet; wijst verweerders op beroep af van hunnen eisch en veroordeelt ze tot al de kosten van het geding, zoo van eersten aanleg als van beroep.

81

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TONGEREN

28 April. 1939.

Voorzitter: M. L. Ulrix.
Rechters: MM. Thoné en Edm. Janssen.
Op. Min.: M. Kemp, substituut.
Pleiters: Mrs Driessen en Noelmans.

VADERSCHAP. — BUITEN ECHTELIJK KIND. —
SEXUEELE BETREKKINGEN. — BEWIJS.

Het bewijs der sexueele betrekkingen gedurende de wettelijke periode van bevruchting, kan spruiten uit de erkenning ervan bevat in een geschrift uitgaande van verweerder; het volstaat hiertoe dat geen twijfel kan oprijzen betreffend den zin der door schrijver gebruikte termen (art. 340 B. 1°).

Pijkels t/ Weytjens.

Overwegende dat aanlegster op 23 November 1935 een kind van het vrouwelijk geslacht ter wereld heeft gebracht, hetwelk de voornamen Anna-Maria ontving, dat zij dit kind den 23 Februari 1939 heeft erkend;

Overwegende dat zij beweert in den loop der wettelijke periode van bevruchting en namelijk op 3 Maart 1935 geslachtsverkeer met verweerder te hebben onderhouden en zij het bewijs van dit verkeer meent te kunnen putten uit een brief haar door verweerder toegestuurd den 8 Maart 1935, dat zij dan ook, zich steunend op de beschikkingen der artikelen 340b, 1° en 340c van het Burgerlijke Wetboek van verweerder vordert een onderhoudspensioen ten bate van haar minderjarig kind en ten haren voordeele eene stoffelijke en zedelijke schade-loosstelling waarvan de bedragen in haar inleidend exploit aangegeven zijn;

Overwegende dat in het schrijven waarvan hooger sprake, uit Bree verstuurd den 8 Maart 1935, de verweerder zijn aanstaand bezoek te Gruitrode aankondigt en dat er volgende zinsnede in voorkomt: « Ge kunt me dus verwachten en dan zullen we van de rest... nog eens profiteren »;

Overwegende dat deze woorden « van de rest » ongetwijfeld een zinspelend daarstellen op de geslachtsbetrekkingen die verweerder tijdens zijn bezoek te Gruitrode met de aanlegster hoopte aan te knopen en dat zij voor geen andere interpretatie vatbaar zijn gelet vooral op de twee regels die den brief sluiten: « Ik zal wel mogen ?? de rest... Zondag kost wat 't kost »;

Overwegende dat indien aldus dient aangenomen te worden, dat de door verweerder gebruikte bewoordingen doelen op een toekomstig door hem nagestreefd sexueel samenkomen, de termen « nog eens » om dezelfde reden het bestaan tusschen partijen van een voorheen gepleegde geslachtsgemeenschap op duidelijke wijze in het daglicht stelt; dat hieruit blijkt dat deze vleeschelijke gemeenschap bewezen is door de erkenning ervan bevat in een geschrift uitgaande van den verweerder zooals de wet het vereischt, dat het inderdaad nodig is maar ook volstaat dat betreffend den zin der door den verweerder gebruikte termen geen twijfel kan oprijzen, al werden zij dan ook door een zekere vaagheid omringd, hetzij om reden van een overblijfsel van kieschheid, hetzij om welke andere reden ook;

Overwegende dat het logisch is te veronderstellen dat het sexueel samentreffen waarvan kwestie zich plaatst tijdens de wettelijke periode der bevruchting, gelet op de omstandigheid dat een brief van 24 Februari 1935 het schrijven van 8 Maart 1935 voorafging en het aldus dient aangenomen te worden dat het laatste tusschen partijen gevoerde

geslachtsverkeer na 24 Februari 1935 plaats vond;

Overwegende dat het betaamt aan aanlegster optredend in naam van haar minderjarig kind een jaarlijksch onderhoudsgeld van 3.600 frank toe te kennen verschuldigd van af den datum der inleidende dagvaarding tot op het oogenblik dat gemeld kind zijn achttiende jaar zal bereikt hebben;

Overwegende dat de stoffelijke schade door de moeder persoonlijk ondergaan als volgt kan bestraft worden :

- a) kosten der bevalling, 200 frank;
- b) onderhoudskosten gedurende de eerste vier weken 400 frank, samen 600 frank;

Overwegende dat de aanlegster tevens tengevolge der handelwijze van verweerder een zedelijk nadeel heeft geleden, des te meer daar uit de van dezen laatste uitgaande correspondentie is gebleken dat tusschen partijen huwelijksprojecten werden overwogen;

Om deze redenen :

De Rechtbank uitspraak doende in openbare zitting en tegensprekelijk;

Verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond;

Veroordeelt verweerder te betalen :

1° aan eiscleres qualitate qua een jaarlijksche som van 3.600 frank, verschuldigd sinds den dag der inleidende dagvaarding, zijnde 30 Maart 1938, tot op dezen dat haar minderjarig kind zijn volle achttiende jaar zal bereikt hebben;

2° aan eiscleres persoonlijk :

a) eene totale som van 600 frank hoofdens stoffelijke ondergane schade;

b) een som van 5.000 frank hoofdens zedelijke schadeloosstelling om wille der gedraging van verweerder ten haren opzichte en der verlating waarvan dezen laatste zich jegens haar heeft plichtig gemaakt;

Veroordeelt verweerder tevens in de kosten;

Zegt dat er geen redenen bestaan dit vonnis uitvoerbaar te verklaren ondanks alle verhaal.

82

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

4e Kamer. — 26 April 1939.

Voorzitter : M. J. Rodhain.

Referendaris : M. G. Marinis.

Pleiters : Mrs Van den Bosch en Stuyck.

CONTRACTEN. — INTERNATIONAAL PRIVAAT-RECHT. — TOEPASSELIJKE WETGEVING.

De overeenkomsten zijn onderworpen aan de wetgeving in voege in de plaats waar zij gesloten worden, tenzij uit de overeenkomst uitdrukkelijk het tegenovergestelde blijkt.

Een clause van een cognossement die bepaalt dat de aansprakelijkheid van den vervoerder begroot wordt tot een maximum van 10 cent per Kgr. mag volgens de Nederlandsche wetgeving niet ingeroepen worden wanneer de schade veroorzaakt werd door gebrek aan onderhoud van het vervoermiddel.

W. F. B. Z. t/ V. d. Br.

1. Ontvankelijkheid.

Aangezien het niet betwist wordt dat aanlegster het cognossement aangeboden heeft ;

dat de eisch wegens vergoeding, wegens schade dus ontvankelijk is, zoowel bij toepassing van art. 89 en volgende der Belgische Zeevaartwet, als bij toepassing der Nederlandsche wetsbepalingen ;

II. Ten gronde :

a) Verantwoordelijkheid :

Aangezien verweerder in hoofdorde, beweert dat, zelfs indien de schade te wijten was aan den gebrekkigen toestand van den nippel, hetgeen zij betwist, zij niet aansprakelijk kan gesteld worden, omdat het cognossement allerhande ontlastingsclausules bevatte, en namelijk :

« niet aansprakelijk voor schade of beschadiging ... lekken, roest ... der scheepswanden of dekken ... voor de schade of oponthoud door hoogere macht ... Niet aansprakelijk voor schade aan goederen veroorzaakt door lekkage, zweeten of uitwasemen van andere goederen ... De reederij is niet verantwoordelijk voor eenige daad of nalatigheid der bemanning en het behandelen of besturen van het stoom-motorschip. Het is uitdrukkelijk overeengekomen dat de reederij nooit aansprakelijk kan gesteld worden voor welke schade of verlies ook, ook voortspruitende uit aanvaring, stranding of ander voorvallen aan schip en machines overkomen, alles behoudens beperkingen te dien aanzien door de wet dwingend voorgeschreven » ;

Aangezien de rechtspraak en de rechtsleer algemeen aannemen dat de overeenkomsten onderworpen zijn aan de wetgeving in voege ter plaatse waar zij gesloten werden ; (Jacobs T, I, n° 299 ; Smeesters Droit Maritime, n° 234 ; Comm. Anvers 19-6-1920 ; J. P. A., 1921, bl. 502 ; Comm. Bruxelles, 30-3-21, J. P. A. 1921, bl. 505 ; Lyon Caen en Renault, V, N° 848 ; Beroep Brussel, 28-6-1921, J. P. A. 1921, bl. 502) ;

dat de mondelinge betwiste vervoerovereenkomst in Nederland tot stand kwam en dat niets kan laten vermoeden, dat partijen een andere wetgeving dan deze in Nederland toepasselijk verkozen hebben ;

dat de overeenkomst dus door de Nederlandsche Wetgeving beheerscht wordt ;

Aangezien art. 748-13e titel van Boek II van het Nederlandsch Wetboek van Koophandel, bepaalt dat schepen en vaartuigen, welke rivieren en binnenwateren bevaren en tevens van buitenlands komen of naar buitenland bestemd zijn als zeeschepen beschouwd worden, en mitsdien, in het algemeen en naar de omstandigheden op dezelve toepasselijk zijn de bepalingen in de voorgaande titels vervat ;

dat dit artikel van algemeene toepassing is en dat verweerder niet bewijst dat bijzondere aangelegenheden in onderhavig geval aan den Rechter zouden toelaten van dit algemeen principe af te wijken ;

dat dienvolgens art. 470 en volgende van titel V van boek II van toepassing zijn ;

Aangezien deze artikelen namelijk voorzien dat het den vervoerder niet vrij staat te bedingen dat

niet of niet dan tot een beperkt bedrag aansprakelijk is voor de schade veroorzaakt door onvoldoende zorg voor onderhoud, uitrusting of bemanning van het vervoermiddel of voor dezelfde geschiktheid tot het overeengekomen vervoer.

« Bedingen van die strekking zijn nietig ; Bedingen tot de beperking van de aansprakelijkheid der vervoerders ontheffen deze in geen geval van den last te bewijzen dat voor het onderhoud, de uitrusting of de bemanning van het vervoermiddel en voor zijn geschiktheid tot het overeengekomen vervoer voldoende zorg is aangewend ;

» indien blijkt dat de schade het gevolg is van een gebrek van het vervoermiddel of van de inrichting ;

» Hiervan kan bij overeenkomst niet worden afgeweken ;

» Een beding tot beperking der aansprakelijkheid mag niet lager gesteld worden dan 600 Gulden per vervoerd voorwerp » ;

Aangezien de clausulen van ontheffing van verantwoordelijkheid door verweerster ingeroepen, ingevolge voormelde wetsbepalingen nietig en van geen waarde zijn ;

dat de eerste opwerping van verweerster dus als volkomen ongegrond voorkomt ;

Aangezien verweerster zich niet mag beroepen op eene bedinging van het cognossement, hetwelk bepaalt dat de aansprakelijkheid van verweerster begroot was tot een maximum van 0,10 Ned. Gulden per kilo of 5 Ned. G. per colli ;

dat deze clause volgens de Nederlandsche Wetgeving niet mag ingeroepen worden wanneer de schade door gebrek aan onderhoud van het vervoermiddel veroorzaakt werd (art. 470 - 470a 471 Ned. W. K.).

Om deze redenen :

De Rechtbank.

Melding makend dat de beschikkingen van art. 2 en 9 van de Wet van 1 Juni 1935 toegepast werden voor het opmaken van het exploitatierapport en alle andere akten van rechtspleging, welke het vonnis voorafgaan ;

Verleent akte aan de partijen dat zij, ieder voor wat haar betreft, het geding in elk zijner onderdeelen op meer dan 15.000 frank schatten om aan de wet op de bevoegdheid en den aanleg te voldoen ;

Verklaart den eisch ontvankelijk en veroordeelt verweerster om aan aanlegster ten titel van schadevergoeding te betalen de som van 224.880,30 fr., met de vergoedende intresten sinds 17 November 1936, de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings, inbegrepen den staat der gerechtelijke deskundigen, deze vastgesteld zijnde op 15.050.00 fr.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD ! ! !**

83

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUSSEL

10 Mei 1938.

Voorzitter : M. Hennion.

Referendaris : M. Lonneville.

Pleiters : Mrs Botson en Bansart.

VREEMDE MUNT. — STIPULATIE IN GOUD PONDEN. — BEDOELING DER PARTIJEN.

WISSEL. — OVERGEGEVEN TER INNING. — OOGENBLIK DER BETALING.

Het berekenen van prijzen in gouden ponden heeft tot doel de waarde van den koopprijs niet te laten beïnvloeden door de schommelingen van den wisselkoers van het Engelsch pond.

Een dergelijke berekening zou volstrekt nutteloos zijn geweest indien de tegenprestatie, zonder meer, zou moeten bestaan in het leveren van een aantal franken dat bij het sluiten der overeenkomst bepaald was geworden.

De bankier aan wien een wissel ter inning overgegeven wordt, treedt als lasthebber op van den rugteekenaar ; vermits de lasthebber de lastgever volkomen vertegenwoordigt wordt de lastgever veronderstelt betaling ontvangen te hebben op het oogenblik dat de bankier in zijn eigen handen betaalde.

Pikelis & Speks t/ Pauwelijn.

Gezien de geboekte en overeenkomstig art. 4 der wet van 15 Juni 1935, in het Nederlandsch opgestelde dagvaarding dd. 11 Maart 1936, waarbij aanlegster betaling vordert van 20.952 frank, zijnde het saldo van den koopprijs eener partij hout ;

Aangezien de eisch hierop steunt dat verweerder die de waar bij overeenkomst, d.d. 11 Januari 1935, tegen in gouden ponden-sterling vastgestelde prijzen kocht, den koopprijs slechts gedeeltelijk betaald heeft, daar de betaling in Belgisch geld plaats greep op den voet van 174,5, toen ten gevolge van de muntwet van 30 Maart 1935 het gouden Pond 243 Belgische franken waard was ;

Aangezien het hoegenaamd geen twijfel lijdt dat partijen den koopprijs betaalbaar stelden in Belgisch geld ;

Aangezien inderdaad naar de bewoordingen der overeenkomst de prijzen per eenheid van hoeveelheid in gouden ponden sterling bepaald werden met melding van het gouden pond met 174,5 belgische franken gelijk stond ;

Dat het pond sterling, krachtens de « Gold standard Amendment Act 1931 », niet meer inwisselbaar is tegen een vast gewicht goud, zoodat het gouden pond sterling slechts als een rekenmunt voorkomt ;

Dat ten andere uit de bewoordingen der rekening over de verkochte waar blijkt dat aanlegster, na het in gouden ponden berekend te hebben, het verschuldigd bedrag in Belgische franken omgezet heeft ;

dat de wisselbrief dien zij op verweerder trok ten einde betaling der waar te bekomen, in Belgische munt uitgedrukt werd ;

Maar aangezien verweerder zich vergist waar hij

staande houdt dat zijn tegenprestatie voor goed op een vast getal Belgische franken bepaald werd, wat er ook de waarde van mocht wezen ten tijde van de betaling;

Aangezien inderdaad partijen, die de prijzen in gouden ponden berekenden, als maatstaf voor verweerders prestatie de waardeverhouding namen van den Belgischen frank tot het Engelsch pond, zooals zij, onder de heerschappij van « de Golden Standard Act 1925 » voortspoot uit de goudgehalte dat het Koninklijk besluit van 23 October 1926 aan den frank toekende;

Aangezien zulks, doorslaand bewijst dat partijen zich wilden vrijwaren tegen de wisselvalligheden der munten;

dat het berekenen der prijzen in gouden ponden ongetwijfeld tot doel had de gewichtigheid van den koopprijs niet te laten beïnvloeden door de schommelingen van den wisselkoers van het Engelsch pond;

dat dergelijke berekening volstrekt ondoeltreffend en nutteloos voorkwam en partijen derhalve de prijzen doodeenvoudig in Belgische franken zouden vastgesteld hebben, moest verweerders tegenprestatie zonder meer bestaan in het leveren van een aantal franken dat bij het sluiten der overeenkomst bepaald werd;

Aangezien uit de wijze waarop de koopprijs bedongen werd blijkt dat naar de bedoeling der partijen, het getal franken dat verweerder verschuldigd was, afhing van het wettelijk goudgehalte van den Belgischen frank, zoodat het bedrag der rekening onveranderd bleef zolang de frank de in 1926 toegekende waarde hield, zij 0,209.211 gram fijn goud per Belga;

Aangezien er op te merken valt dat zulks hoe genaamd niet samenvalt met het beding « betaling aan goudfranken » dat krachtens het Koninklijk besluit van 2 Augustus 1914, art. 7 van het Kon. Besluit van 25 October 1926 en art. 4 der wet van 30 Maart 1935 van geener waarde is;

Dat het inderdaad om een clause gaat die den frank als betaalmiddel ongeschonden laat, vermits de schuld in alle gevallen in papiergeld betaalbaar blijft;

Aangezien ingevolge de Muntwet van 30 Maart 1935, het goudgehalte van den frank bij Kon. Besluit van 31 Maart 1935 tot 0,150.632 gram fijn goud per Belga verminderd werd;

Aangezien deze waardevermindering den 31 Maart 1935 plaats greep;

dat het dus van overwegend belang is na te gaan of de betaling der gekochte al dan niet voor Maart 1935 gedaan werd;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat aanlegster om betaling te bekomen van het bedrag harer rekening dd. 22 Februari 1935 op verweerder een wisselbrief groot 59.708,69 frank trok, die aan de Westminster Foreign Bank Ltd. te Antwerpen en door deze aan de N. V. Banque de Bruxelles « Waarde ter inning » overgedragen werd;

Aangezien het vaststaat dat de wissel door de N. V. Banque de Bruxelles betaald werd, die naar de bewoordingen van haar schrijven dd. 30 Maart

1935 het bedrag er van op verweerders debet geboekt heeft valuta 28 Maart;

Aangezien de bankier, wien een wissel ter inning overgedragen wordt als lasthebber van den rugteekenaar optreedt;

Aangezien dientengevolge de N. V. Banque de Bruxelles betaling van den wissel ontving in de hoedanigheid van lasthebber der aanlegster, en zij hem betaalde als bankier van verweerder;

Aangezien de lasthebber den lastgever volkomen vertegenwoordigt zoodat aanlegster zelve geacht wordt betaling ontvangen te hebben op het oogenblik dat de N. V. Banque de Bruxelles namens verweerder in haar eigen handen betaalde;

Aangezien aanlegster te vergeefs opwerpt dat verweerder, niet tegenstaande de waar tegen cognossement betaalbaar was en de vervaldag op zijn aanvraag uitgesteld werd tot na de aankomst te Gent van het stoomschip « Saule », dat op 5 Maart 1935 de haven binnenliep, zoodanig met het betalen talmde, dat zij door de waardevermindering van den Belgischen frank getroffen werd;

Dat zulks ter zake volstrekt zonder belang is, vermits het enkel zou kunnen aanleiding geven tot het toekennen van een schadeloosstelling hetgeen buiten het onderwerp van het geding valt;

Aangezien uit de beweegredenen die voorafgaan voortvloeit dat de koopprijs geldig gekwetten werd voor 31 Maart 1935 op den voet van 174,50 frank het gouden pond;

dat dientengevolge de eisch ongegrond voorkomt;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle verdere en tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende, ontzegt aanlegster haar vordering met verwijzing in de kosten.

84

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

16 Mei 1939.

Voorzitter: M. Verschuren.

Referendaris: M. Thuysbaert.

Pleiters: Mrs Verhofstede en De Cleene.

BEWAREND BESLAG. — SCHADEVERGOEDING
WEGENS GEGRONDHEID EN GEPASTHEID. —
VOORWAARDEN. — BEVOEGDHEID.

De eisch tot schadevergoeding wegens niet te verrechtvaardigen beslag tot bewaring, behoort tot de bevoegdheid der rechtbank van koophandel indien het gaat om een betwisting nopens de gepastheid en de gegrondheid van het bevelschrift dat het beslag tot bewaring toestond.

Het beslag tot bewaring is een maatregel met verstrekkende gevolgen die slechts kan toegestaan worden wanneer ernstige gronden er op wijzen dat het geringste uitstel het verlies van de schuld-vordering voor gevolg zou kunnen hebben.

Denert t/ Van Brätsom.

Aangezien de eisch strekt tot betaling van 8.313 frank, zijnde het verschuldigd gebleven saldo van een leening met den intrest aan 6 % 's jaars vanaf

1 Juni 1938, alsmede fr. 211,25 onkosten van bewarend beslag; dit alles te vermeerderen met de rechterlijke intresten en al de gerechtskosten; bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borgtocht;

Over de bevoegdheid :

Aangezien gedaagde beweert dat zijn schuld tegenover aanlegger geen handelsschuld is en de rechtbank van koophandel, derhalve, niet bevoegd is;

Aangezien verweerder niet betwist dat hij handelaar is;

dat er uit volgt dat, wanneer hij een handeling doet, hij verondersteld wordt eene handelsdaad te verrichten, dit ingevolge den regel : « Alle verbindingsen door handelaars aangegaan worden vermoed daden van koophandel te zijn, behoudens het bewijs dat hunne oorzaak vreemd is aan den koophandel » (W. v. 25 Maart 1876, art. 2, laatste lid);

Aangezien gedaagde niet bewijst dat de verbindingsen, die ten grondslag ligt van de schuldvordering, vreemd is aan den handel of handelingen betreft die uit hunnen aard onroerend zijn;

dat, in die voorwaarden, tot de bevoegdheid van de rechtbank van koophandel moet besloten worden;

Ten gronde :

Aangezien de aanlegger verklaart zijnen eisch met 7.000 frank te verminderen;

Aangezien verweerder tegenwerpt, ten onrechte nochtans, dat de schuldvordering van aanlegger niet eischbaar is;

dat het vaststaat, immers, dat verweerder zich verbonden heeft, bij schuldbekentenis van 1 Juni 1937, het ter leen ontvangen bedrag van frank 8.828 binnen het jaar terug te betalen, zoodat van af 1 Juni 1938, de schuldvordering van aanlegger eischbaar is geworden;

Aangezien verweerder niet betwist nog eene som van fr. 1.313 verschuldigd te zijn;

Over den tegeneisch :

Aangezien verweerder, bij wedereisch, schadevergoeding vordert wegens roekeloos en tergend beslag;

Aangezien de eisch tot schadevergoeding, wegens niet te verrechtvaardigen beslag tot bewaring, tot de bevoegdheid behoort van de rechtbank van koophandel wanneer het gaat, zooals in het onderhavig geval, om een betwisting nopens de gepastheid en de gegrondheid van het bevelschrift dat het beslag tot bewaring toestond (Rép. prat. Dr. B., d. II, V° Compét. en mat. civ. et com., blz. 401, n° 711; Beltjens, Encycl. Code de proc. civ. art. 417, n° 15 en 16; Rechtb. van Luik, 1 Maart 1923, Jur. Liège, 205; Rechtb. van Antwerpen, 22 Aug. 1933 en 16 Jan. 1934, P. A. 1933, blz. 308 en 1934, blz. 144);

Aangezien de aanlegger niet bewijst en ook niet aanbiedt te bewijzen dat hij, sinds Juni 1938, de terugbetaling van het in leen gegeven kapitaal geëischt heeft

dat hij, evenmin, bewijst dat plots, in April 1939,

zijn schuldvordering in gevaar zou geweest zijn, indien hij niet onmiddellijk de terugbetaling ervan verzekerde door een conservatoir beslag;

Aangezien het beslag tot bewaring een maatregel is met vèr strekkende gevolgen, die slechts kan toegestaan worden wanneer ernstige gronden er op wijzen dat het geringste uitstel het verlies van de schuldvordering voor gevolg zou kunnen hebben (Pand. B., V° Saisie conservatoire, blz. 38, n° 15);

Aangezien niets bewijst dat zulks ter zake het geval was;

Dat het feit dat verweerder, ten aanzien van elkeen, zijn huis te koop heeft aangeboden bij middel van een aankondiging in een zeer verspreid en veel gelezen dagblad, niet van aard was wantrouwen te verwekken bij den aanlegger;

Dat, aangenomen zelfs dat het vertrouwen van den aanlegger door bedoelde aankondiging ware geschokt geweest, dan had deze alleszins tot plicht, alvorens over te gaan tot inbeslagneming, aan zijn schuldenaar de terugbetaling te vragen van het ter leen gegeven kapitaal;

Aangezien de aanlegger niet bewijst dat hij te vergeefs verweerder tot terugbetaling heeft aangemaand;

Dat, in die voorwaarden, de beslaglegging niet te verrechtvaardigen is en het maar billijk is, doch ook volstaat, dat de kosten ervan door aanlegger zelf zouden gedragen worden;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of strijdige besluiten verwerpende, verklaart zich bevoegd om zoowel van den hoofdeisch als van den tegeneisch kennis te nemen; stelt vast dat de dagvaarding en de besluiten werden opgesteld overeenkomstig art. 2 van de wet van 15 Juni 1935; veroordeelt verweerder om aan den aanlegger de som van fr. 1.313,00 te betalen vermeerderd met de gerechtelijke intresten; verklaart den eisch tot betaling van 211,25 fr. onkosten van het bewarend beslag, ongegrond; dienvolgens wijst hem af en zegt dat deze kosten door aanlegger zelf zullen gedragen worden; verklaart den tegeneisch, voor het meerdere, ongegrond; wijst hem in die mate af; veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

85

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e Kamer. — 9 September 1939.

Voorzitter : M. A. Claeys.

Rechters : MM. E. Debaille en F. Buyck.

Referendaris : Mr R. Maraite.

Pl. : Mrs Hubené, De Saegher, Varendonck en Ronse.

MANDAAT (Overdracht). — FAILLISSEMENT. — PROVISIONEELE AANVAARDING EENER SCHULDVORDERING.

De lasthebber is altijd gerechtigd zijn last aan een derden zijner keus over te dragen. Deze in de plaats-

stelling is geenszins nietig. Indien zij de belangen van den oorspronkelijken lastgever schaaft behoort het aan hem een verhaal tot vergoeding uit te oefenen tegen deze beide personen.

De beslissing der Rechtbank waarbij, overeenkomstig art. 504 der wet op het faillissement, het bedrag eener schuldvordering ten provisioneelel titel aanvaard wordt, is voor geen enkel verhaal vatbaar.

N. V. Tannerie de Saventhem t/ Van Eeckhoudt, Moerman, Varendonck q.q. en Weylandt.

Aangezien het onomstootbaar vaststaat dat er tusschen den gefailleerde en zijne schuldeischers een concordaat tot stand gekomen is daar deze de beide, door artikel 512 der wet van 18 April 1851 voorgeschreven, meerderheden bekomen heeft;

Aangezien inderdaad het beslissend blijkt uit den inhoud van een proces-verbaal, opgemaakt, op 5 Oogst 1939 en geboekt te Gent A den 19 Augustus 1939, boek 625, blz. 35, vak 2, ontvangen 50 fr., de ontvanger g. Courtois, dat, « op een totaal van 29 schuldeischers er 25 zijn, vertegenwoordigend een passief van 85.339,47 fr., die de voorstellen van den gefailleerde hebben aanvaard, wanneer 4 schuldeischers, vertegenwoordigende een passief van 25.342,10 fr., ofwel geen deel hebben genomen aan de stemming, ofwel er niet zijn verschenen »;

Aangezien aanlegster bij exploit in datum 10 Oogst 1939 verzet heeft gedaan tegen de bekrachtiging van dit concordaat overeenkomstig art. 516 derzelfde wet en te gelijker tijd verweerders vóór deze Rechtbank heeft betrokken om dit verzet geldig en gegrond te hooren verklaren, te hooren zeggen voor recht dat gezegd concordaat vernietigd is en eerste verweerder zich te hooren verwijzen in de kosten des gedings;

Aangezien eerste verweerder, die acht dat deze eisch een tergend en roekeloos karakter draagt, bij tegeneisch aanvraagt, dat aanlegster veroordeeld worde hem ten titel van schadeloosstelling de som van 25.000 frank te betalen met de gerechtelijke interesten en de kosten des gedings;

Aangezien de heer Weylandt, die door toepassing van artikel 18 van het Koninklijk Besluit n° 300 van 30 Maart 1936 bij verzoekschrift als tusschenkomende partij ter zake optreedt, zich vereenigt met verweerders en de Rechtbank verzoekt dat het haar behage het hierboven aangehaalde verzet te wijzen;

Nopens den hoofdeisch :

Aangezien het gansch ten onrechte is, dat aanlegster beweert, tot staving van haar verzet, dat de heeren Lepage en Rhöm wier schuldvorderingen de onderscheidenlijke sommen van 11.527,90 frank en 15.321,30 frank bedragen, niet opgenomen mogen worden in de lijst der aanvaardende schuldeischers, daar de heer Advocaat Moerman, die voornoemde heeren Lepage en Rhöm bij de bewerkingen van het concordaat heeft vertegenwoordigd en de concordataire voorstellen togetreden heeft, daartoe geen opdracht had van gezegde Lepage en Rhöm zelf, maar wel van den heer Minne die als eenige lasthebber dezer laatsten, niet gerechtigd was aan

voormelden heer Moerman een zulkdanige volmacht toe te staan;

Aangezien, inderdaad, bijna alle rechtschrijvers het eens zijn dat, in het stilzwijgen der wet, de lasthebber altijd gerechtigd is zijnen last aan een derden zijner keus over te dragen; dat deze in de plaatsstelling geenszins nietig is, maar dat, indien zij de belangen van den lastgever schaaft, het dezen laatste behoort een verhaal tot vergoeding uit te oefenen tegen deze beide personen (B. W. art. 1994, Pothier : Du Mandat, n° 99; Laurent, Dr. Civil, D. XXVII, n° 482, blz. 536; Aubry et Rau, IV, blz. 645, par. 413, nota 14; Baudry Lacantinerie en Wahl : Du Mandat, n° 569, blz. 277);

Aangezien deze oplossing zich ten volle verrechtvaardigt, wanneer, zooals in het huidig geval, de lastgever er geen bijzonder belang bij heeft dat de last veeleer door den eenen dan door den anderen persoon vervuld worde;

Aangezien de heer Laurent, in zijn beroemd rechts-werk, zulks op uitstekende wijze in het licht heeft gesteld, wanneer hij schrijft : « Si la substitution d'un mandataire sauvegarde les intérêts du mandant, celui-ci n'a pas le droit de se plaindre, puisque le but du mandat sera atteint, aussi bien que si le mandataire par lui choisi l'avait exécuté »;

Aangezien er daarenboven op te merken valt dat de heeren Lepage en Rhöm de besproken in de plaatsstelling, zooals al de handelingen van den heer Advocaat Moerman, op stilzwijgende wijze hebben bekrachtigd, vermits zij bij hunne brieven van 22 en 23 Oogst 1939, waarvan de handteekeningen behoorlijk gelegaliseerd werden, uitdrukkelijk verklaard hebben dat zij ten volle berustten in de voorstellen tot concordaat, ingediend door den gefailleerde (B. W. artikel 1998, al. 2, Baudry Lacantinerie et Wahl, Du Mandat, n° 783 en volgende, blz. 379);

Aangezien aanlegster verder niet ernstig mag volhouden dat het bedrag der schuldvordering van den heer Weylandt dient verlaagd op 10.000 frank, terwijl het bedrag van de hare op 20.195,70 frank hoeft verhoogd, vermits deze beide bedragen onderscheidenlijk voor goed werden vastgesteld, ten provisioneelel titel op 30.234,50 fr. en 19.817,50 frank door vonnissen dezer Rechtbank, welke noch voor verzet, noch voor beroep, noch voor verhaal in verbreking vatbaar zijn (Wet 18 April 1851, art. 504; De Perre, Manuel du Curateur de la faillite, n° 406, blz. 196);

Aangezien aanlegster ten slotte haar verzet steunt op het feit dat de gefailleerde te kwader trouw verkeert en de Rechtbank zulks heeft verklaard bij een vonnis geveld op 25 Mei 1939;

Aangezien de Rechtbank nooit iets dergelijks heeft bevestigd;

Aangezien, wel is waar de Rechtbank een bewarend beslag, gelegd door aanlegster, op de goederen van verweerder, heeft gehandhaafd, omdat zekere zinnen van de door dezen aan aanlegster toegezonden brieven, in haren geest, het vermoeden hadden doen ontstaan dat verweerder alles in het werk zou stellen om zich tijdens het geding onvermogen te maken en alzoo de rechten van zijne

schuldeischeres te stremmen of te benadeelen maar dat het grondig onderzoek, waartoe de heer Rechter Commissaris is overgegaan ten gevolge van een door verweerder ingediende vraag tot accoord tot voorkoming van failliet, zooals ten gevolge van het voorhanden betwist concordaat, ten klaarste be-
wezen heeft dat de gefailleerde nooit opgehouden heeft te goeder trouw te zijn en dat het enkel en alleen is uit snoeverij dat hij de onvoorzichtigheid bedreven heeft dergelijke zinnen in te lasschen in zijne schriftelijke mededeelingen;

Nopens den tegeneisch :

Zonder belang.

WETGEVING

KONINKLIJK BESLUIT van 16 November 1939,
houdende reglementeering van de beroepsbedrij-
vigheid der vreemdelingen.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Reeds geruimen tijd vóór de huidige internationale omstandigheden, heeft de in- en uitwijking in de verschillende landen in Europa, zekere takken van onze nationale economie in bijzondere moeilijkheden gebracht, moeilijkheden waarin de rol en de bedrijvigheid der vreemdelingen niet altijd duidelijk te omschrijven zijn.

De ondervinding heeft de verantwoordelijke overheden ertoe gebracht vast te stellen, dat een onnauwkeurige reglementeering van de bedrijvigheid der vreemdelingen nadeelen en zelfs misbruiken meebracht aan welke een einde dient gemaakt.

Het staat thans vast dat de tegenwoordigheid en de bedrijvigheid van talrijke vreemdelingen in sommige takken van het economische leven van het land, de normale voorwaarden van mededinging hebben gewijzigd en in meerdere gevallen de gewettigde belangen hebben kunnen schaden.

De voorwaarden waarin de vreemdelingen zich in België mochten vestigen of er verblijf houden, werden tot op heden niet systematisch geregleme-
teerd met het oog op de bescherming van het econo-
mische leven van de natie. Soms worden in individue-
le gevallen, maatregelen getroffen, meestendeels door
den toegang tot het rijk en de aflevering van ver-
blijfsvergunningen van bepaalde voorwaarden afhan-
kelijk te stellen. Doch in feite hebben bijna al de vreem-
delingen, die geen leurhandelaar zijn noch werkzaam
in dienst van derden, zich vrij in België gevestigd en
zonder belemmering de bedrijvigheid verkozen die zij
uitoefenen.

Het spreekt van zelf dat een dergelijke toestand
niet noodzakelijk aan de nationale economie schaadt.
Sommige onzer meest bloeiende nijverheidsbedrijven
worden vrijelijk bij ons gevestigd door vreemdelingen.
In menige landen werden de vreemdelingen door de
overheden aangetrokken ten einde er nieuwe indus-
trieën op te richten of de bestaande uit te breiden.
Het gaat er dus niet om de vreemde inwijking blind-
delings te beperken. De bedoeling is aan de regee-
ring middelen voor preventief toezicht en controle ter
hand te stellen, die met doorzicht, methode en nauw-
keurigheid georganiseerd, zullen toelaten doeltreffend
op te treden, telkens als de inwijking van vreemde-
lingen naar ons land, of hun bedrijvigheid in het land

zelve, de meest gewettigde belangen in gevaar zouden
kunnen brengen.

De aard van dit gevaar kan verschillen naar gelang
van de omstandigheden; het is dus van belang dat
de inrichting van het toezicht of van de controle bij-
zonder soepel weze en een snelle toepassing toelate
van de regeeringsdirectieven in de op te lossen geval-
len. Deze overweging heeft er ons toe geleid aan
Uwe Majesteit voor te stellen een kaderbesluit goed
te keuren dat alleen de essentiële beschikkingen van
het in te voeren economische controleregime omvat.
Wij hebben er evenwel prijs opgesteld een geheel van
maatregelen vast te leggen die den vreemdeling het
recht waarborgen binnen de wettelijke perken zijn be-
roepsbedrijvigheid uit te oefenen en in voorkomend
geval in doelmatige omstandigheden beroep in te stel-
len tegen een verkeerde beslissing van de administratie.

De reglementeering die wij de eer hebben aan Uwe
Majesteit voor te stellen, komt ten gepaste tijde. De
volkstelling voorgeschreven door het koninklijk be-
sluit van 11 Augustus 1939, is geëindigd. Het opmaken
der uitkomsten van deze telling zal nauwkeurige ge-
gevens verschaffen die als basis zullen dienen voor de
krachtens dit besluit door de regeering uitgeoefende
actie. Het regime van de economische bedrijvigheid
der vreemdelingen hier te lande zal op stevige grond-
slagen worden ingericht en zal in de toekomst toela-
ten te vertrouwen op de regelmatige werking van de
nieuwe regels. De waakzaamheid van de regeering
zal zich inzonderheid moeten doen gelden tegenover
vreemdelingen die zich in België wenschen te vestigen
ten einde te verhinderen dat zij een doeltreffende wer-
king van het regime zouden belemmeren door, wat
vaak gebeurt, in zake vestigingsvoorwaarden bedrog
te plegen.

De openbare machten zullen er vast de hand aan
houden dat deze misbruiken worden verhinderd. Ten
einde bij de betrokkenen geen enkelen twijfel te laten
bestaan, worden zij, reeds bij het eerste artikel, er-
van verwittigd dat hij die een ambacht, een beroep of
een bedrijvigheid van winstgevend aard in het land
dient te laten varen, indien zijn persoonlijke toestand
administratief niet in regel is.

* * *

Het ontwerp van besluit dat we de eer hebben aan
Uwe Majesteit ter onderteekening voor te leggen, bui-
ten de overgangsbepalingen en de bijkomende proce-
duurregelen, het invoeren van maatregelen van viere-
lei aard:

- 1) het regime van de «beroepskaart»;
- 2) de toepassing er van op de verschillende catego-
rieën vreemdelingen;
- 3) de inrichtingen en de werkwijze van den «Raad
voor economisch onderzoek inzake vreemdelingen»;
- 4) de sancties.

1. — Het regime van de «beroepskaart».

De beroepskaart ingevoerd bij artikel 1 van dit
besluit is op zichzelf geen nieuwigheid.

Sommige winstgevende bedrijven door vreemdelingen
in België uitgeoefend, werden vroeger reeds geregle-
menteerd door het koninklijk besluit van 31 Maart
1936 waarbij de «arbeidsvergunning» werd ingevoerd
en het koninklijk besluit van 29 December 1936, waar-
bij de «leurkaart» werd ingevoerd.

De huidige reglementeering brengt geen enkele wij-
ziging aan het regime van deze twee beroepskaarten;
zij slaat geenszins op de bedrijven die door deze docu-
menten zouden kunnen worden beschermd; zij beoogt
noodzakelijkerwijze een ander doel, daar zij slechts

een toezichts- en controleregime heeft te verwezenlijken. Dit regime breidt zich uit tot alle andere vormen van bedrijvigheid die door vreemdelingen zouden kunnen worden uitgeoefend.

Het is met dit doel dat de regering aan de bepalingen van artikel 1, alinea 1, de ruimste betekenis heeft gegeven.

De bepaling van beroepsbedrijvigheid dient in den meest uitgebreiden zin uitgelegd: het besluit geldt voor den vreemdeling die, doorlopend of met tusschenpoozen, 't zij gelijk welk ambacht of beroep uitoefent; het is ook van toepassing op den vreemdeling die, alhoewel hij geen bepaald ambacht of beroep uitoefent, daden stelt waarvan het geheel kan worden aangezien als een werkelijk met winstooitmerken uitgeoefende bedrijvigheid.

Het besluit beoogt zulke bedrijvigheid zelfs indien zij wordt uitgeoefend bij gelegenheid van het beheer en het bestuur van een vennootschap of welkdanige vereeniging, of ook indien de vreemdeling zijn eigen kapitalen beheert op industrieele of commercieele wijze.

Zelfs de vreemdeling die een afzonderlijke daad, van denzelfden aard als hierboven vermeld, zou stellen kan onder de toepassing vallen van dit besluit.

Artikel 1 bepaalt nauwkeurig dat de reglementeering van toepassing is indien het uitgeoefend bedrijf van winstgevendens aard is d.i. indien het aan hem die het uitoefent inkomsten of eenig voordeel zou kunnen verschaffen.

Opdat dit besluit zijn doel zou bereiken — namelijk het toezicht en de controle van de winstgevende bedrijvigheid mogelijk te maken — moet de beroepskaart voldoen aan zekere vereischten die in artikel 2 worden bepaald.

Hieromtrent zijn weinig opmerkingen te maken: de gewone administratieve principes werden gevestigd en de bevoegde Minister is belast met de reglementeering van de uitvoering der bepalingen.

Wij kunnen evenwel aanstippen dat de beroepskaart de voorwaarden moet vermelden aan welke de bedrijvigheid van den vreemdeling is onderworpen. Deze maatregel heeft voor doel het bedrog te keer te gaan en de opdracht van de controle-beambten te vergemakkelijken. Indien hij in zekeren zin de bedrijvigheid van den vreemdeling beperkt, laat hij hem toch toe de bedrijvigheid binnen deze perken vrij uit te breiden.

Wanneer de vreemdeling zijn bedrijvigheid wenschte te wijzigen op zulke wijze dat de gestelde voorwaarden niet meer wordt nageleefd of dat de bedrijvigheid niet meer dezelfde is, dan is een nieuwe tusschenkomst van de administratie gerechtvaardigd (art. 6).

II. — Toepassing van het regime van de beroepskaart op de verschillende categorieën vreemdelingen.

Het besluit is slecht op drie categorieën van vreemdelingen van toepassing:

Op deze die in het buitenland zijn gevestigd en de vergunning vragen zich in België te vestigen mits een visum van voorloopige vestiging met het oog op het uitoefenen van een winstgevende bedrijvigheid voorzien bij dit besluit.

Op deze die om een visum vragen ten einde een zakenreis in België te doen.

Op deze die houder zijn van een regelmatige verblijfsvergunning en wenschen een winstgevende bedrijvigheid uit te oefenen voorzien bij dit besluit.

1° Reeds krachtens de vroegere reglementeering is de vreemdeling die zich in het rijk wenschte te vestigen ten einde er een bedrijvigheid uit te oefenen, voorzien bij artikel 1, er toe gehouden twee aanvragen in te dienen die elk een verschillend doel hebben.

De eerste aanvraag strekt tot het bekomen van een voorloopig visum van vestiging en geeft aanleiding tot een onderzoek overeenkomstig de algemeene onderrichtingen van 15 December 1938. De tweede aanvraag heeft betrekking op de bedrijvigheid die de vreemdeling in België wenschte uit te oefenen; het besluit vervangt deze aanvraag door de aanvraag om de beroepskaart voorzien bij artikel 3. Deze bepaling staat de toepassing van het recht van legalisatie, ingesteld bij het Koninklijk besluit van 19 Januari 1939, niet in den weg.

Ten einde het bedrog te keer te gaan, legt het besluit aan den vreemdeling de verplichting op in het bezit te zijn van de beroepskaart vóór hij in het rijk binnenkomt; te veel vreemdelingen bekwamen toegang tot het grondgebied door de overheid te verschalken omtrent hun werkelijke inzichten. De bepaling van artikel 3 maakt een einde aan dit misbruik: de vreemdeling die de aflevering van de beroepskaart niet heeft aangevraagd samen met het visum, kan deze in principe achteraf niet aanvragen; bij uitzondering kan men omwille van een nationaal belang of om redenen eigen aan den persoon van den vreemdeling afwijken op dezen regel toestaan op de strikte voorwaarde dat de goede trouw van belanghebbende bewezen zij op het oogenblik dat hij het visum tot vestiging heeft aangevraagd.

2° De internationale economische betrekkingen leggen aan sommige personen — handelsvertegenwoordigers, hoofden van ondernemingen, zakenlieden, enz. — de verplichting op zich dikwijls van het eene land naar het andere te verplaatsen voor de noodwendigheden van hun handel of van hun industrie. Alhoewel hun bedrijvigheid in België gunstig zou kunnen zijn voor de nationale economie, zou de regering niet mogen verwaarloozen deze bedrijvigheid na te gaan. Deze personen behouden hun domicilie en in elk geval hun hoofdverblijf in het buitenland; zij verkrijgen vanwege de Belgische diplomatieke en consulaire overheden een zakenvisum bestemd tot het dekken van de handelsbewerkingen en onderhandelingen die zij tijdens hun verblijf in België zouden volbrengen. Het besluit legt hun voor de toekomst de verplichting op houder te zijn van de beroepskaart, waarvan de geldigheidsduur altijd minstens gelijk zal zijn aan den duur van het afgeleverde visum.

Sommige vreemdelingen zijn ontslagen van de formaliteiten van het Belgisch visum; zij komen vrij het land binnen dank zij voldoende identiteitsstukken; het is dus practisch onmogelijk ze te onderwerpen aan de formaliteit van de beroepskaart. Toch zoodra zij in België binnenkomen zijn deze vreemdelingen er toe gehouden zich te schikken naar de bepalingen van artikel 5 indien zij zinnens zijn zich, zelfs tijdelijk, alhier te vestigen.

De geldigheidsduur van de zakenvisa gaat van een dag tot een jaar. Het toezicht en de controle bij dit besluit ingesteld slaan op de vreemdelingen waarvan het verblijf niet kan worden aangezien als het gevolg van toevallige reizen; daarom worden de zakenreizen van korten duur van het regime van de beroepskaart uitgesloten, behalve wanneer zij door een te dikwijls hernieuwd gebruik op de uitoefening van een permanente bedrijvigheid wijzen.

3° Zoodra het besluit van kracht zal zijn, zal de in België gevestigde vreemdeling, die zinnens is alhier een der in artikel 1a vermelde winstgevende bedrijven uit te oefenen, zich hoeven te gedragen naar artikelen 5 en 6.

Deze bepalingen vergen slechts een enkele opmerking: de vreemdeling die geen regulier en ononder-

broken verblijf (gele kaart) of oponthoud (witte kaart) van meer dan vijf jaar in België kan verantwoord worden, na raadpleging van den raad voor economisch onderzoek en op voorwaarde dat dit organisme een gunstig advies tot de toekenning ervan uitbrengt, de beroepskaart bekomen. Deze rechtspleging schaft dus het hooger beroep af voorzien bij artikel 10, alinea 1, voor den vreemdeling wiens vestiging in het land van relatief jongen datum is.

De vijfjarige verblijfst termijn voorzien bij artikel 5 mag natuurlijk de in overwegingneming niet in den weg staan van principes uitgevaardigd door sommige internationale overeenkomsten en inzonderheid deze van 28 October 1933 betreffende de Russische vluchtelingen en van 10 Februari 1938 betreffende de Duitse vluchtelingen.

De bepalingen van artikelen 4 en 5 zijn niet van toepassing op de vreemdelingen die op den datum van dit besluit (en niet op den datum van het van kracht worden) een bedrijvigheid uitoefenen voorzien bij artikel 1; hun toestand wordt bij overgangsmaatregel door artikel 22 geregeld en zal in de toekomst door artikel 6 worden beheerscht. Zij mogen zich niettemin beroepen op artikelen 10 en 11.

De vreemdelingen die vallen onder de toepassing van artikel 5 en die alhoewel zij in België verblijven of er zich ophouden het grootste deel van hun bedrijvigheid in andere landen zouden uitoefenen, zijn ertoe gehouden de beroepskaart aan te vragen en te bekomen. Deze toezichtmaatregel moet aan de regeering toelaten inzonderheid de naleving van hun fiscale verplichtingen te controleeren.

III. — De inrichting en de werking van den « raad voor economisch onderzoek inzake vreemdelingen ».

De beschikkingen van het besluit waarbij de regels tot inrichting van den Raad voor economisch onderzoek inzake vreemdelingen worden vastgesteld behoeven geen commentaar (art. 7, 8 en 9).

De rechtsplegingsprincipes daarentegen vergen enkelen uitleg.

Artikel 10 stelt vast dat de Raad voor economisch onderzoek inzake vreemdelingen een juridictie van beroep is tegen de beslissingen van de administratie.

Kunnen van dit recht van beroep niet genieten:

1° de vreemdeling die geen vijf jaar verblijf of oponthoud in het land telt, daar de Raad reeds over zijn geval moest beslissen, krachtens artikel 5;

2° de vreemdeling die de bepalingen van administratieven of economischen aard voorgeschreven bij de artikelen 3 en 4 heeft overtreden. Voor dezen kan het toekennen van een beroepskaart slechts in de zeer beperkte gevallen, die wij vroeger hebben aangehaald (cir. II, 1°) worden onder oogen genomen. Overigens is de bepaling van artikel 10, alinea 2, slechts de herhaling van artikel 9, § 3, van het koninklijk besluit d.d. 31 Maart 1936 omtrent het gebruik van de vreemde arbeidskracht.

In al de andere gevallen kan de belanghebbende het bij artikel 10 voorziene beroep instellen, zelfs indien hij nog in het buitenland vertoeft en indien hij vraagt zich in België te mogen vestigen of aldaar te reizen (art. 3 en 4). Alleen de personen die bij artikel 11 gemachtigd zijn de vreemdelingen te vertegenwoordigen of bij te staan zullen voor den Raad mogen verschijnen.

Rekening houdende met de verworven ondervinding, verwijst het besluit voor aan de beslissingen van den Raad voor economisch onderzoek het toe te kennen gezag naar reeds twee van kracht zijnde beschikkingen. Evenals artikel 10, § 4, van het koninklijk besluit d.d. 31 Maart 1936, legt artikel 12 van dit besluit het

principe vast dat de uitspraken van den Raad voor geen beroep vatbaar zijn. Wat de herziening betreft, is deze onderworpen aan het bestaan van nieuwe gegevens die bij de eerste uitspraak door den vreemdeling niet konden gekend zijn; deze praktijk wordt reeds gevolgd door de Commissie van vreemdelingen verbonden aan het Departement van Justitie (ministerieel besluit dd. 25 Augustus 1939, *Belgisch Staatsblad* dd. 29 Augustus 1939).

IV. — Sancties.

De feiten die het toepassen van de sancties bepalen, zijn nauwkeurig bepaald in de artikelen 14, 15, 16 en 18, alinea 1; zij kunnen een gradatie van maatregelen meebrengen, waar even dient te worden bij stil gestaan.

1° De intrekking van de « beroepskaart »:

Het is de minst erge maatregel; hij wordt nooit door de administratie genomen; hij is facultatief voor feiten die niet noodzakelijk een aanslag zijn op het algemeen belang (art. 16); hij is verplichtend in andere gevallen (art. 15 en 18).

2° Verwijdering van het grondgebied:

Het gebeurt dat de bedrijvigheid aan het licht gebracht tijdens de enquêtes, informaties of onderzoeken vastgesteld bij toepassing van de artikelen 14, 15, 16 en 18 eischt dat de vreemdeling die er zich schuldig aan gemaakt heeft uit het land wordt verwijderd. Het besluit verleent het recht om dergelijke beslissing te nemen, 't zij aan den Raad voor economisch onderzoek, indien de werkelijkheid der feiten door hem werd vastgesteld, 't zij aan de rechtbanken voor de misdrijven die hun krachtens artikel 18, alinea 1, worden toegewezen.

Daar het vaak gebeurt dat de vreemdelingen misbruik maken van de termijnen die hun worden toegestaan en daar, anderzijds, de bevoegde overheden slechts in betrekkelijk ernstige omstandigheden een uitwijzingsmaatregel zullen nemen, bepaalt het besluit vooraf, den termijn die aan den vreemdeling is toegestaan om *vrijwillig* de beslissing uit te voeren. Bovendien verklaart artikel 19, § 1, dat de herhaling is van zekere bewoordingen van artikel 6 van de wet dd. 12 Februari 1897, dat het feit geen gevolg te hebben gegeven aan de ontvangen aanmaning een voortgezet misdrijf is. Zoo dit misdrijf ten laste wordt gelegd, is de tusschenkomst van de gerechtelijke overheid geboden.

3° Strafbepalingen:

De door dit besluit voorzien strafbepalingen zijn niet facultatief.

Deze strengheid is gerechtvaardigd als men nagaat dat de vreemdeling beroep kan instellen en hem gemak van verdediging is toegestaan. Overigens, wanneer de betrokken overheden tot den uitwijzingsmaatregel zullen overgaan, dan zal het zijn omdat zij dezen maatregel als onontbeerlijk zullen beschouwen voor de vrijwaring van de gevestigde economische orde. Daarom dient deze maatregel uitgevoerd.

Artikel 19, § 1, voorziet een dergelijk misdrijf voor het misdrijf van banbreuk (artikel 6, wet dd. 12 Februari 1897). Nochtans mag de uitvoering van het besluit niet voor gevolg hebben dat vreemdelingen, die in geen enkel land toegelaten zijn, van de eene grens naar de andere worden verzonden. § 2 voorziet in dit geval: het lot der vreemdelingen zal worden gelijkgesteld met dat der vluchtelingen die het grondgebied niet mogen verlaten. De regeering was van oordeel zich te moeten houden aan de overeenkomst van 28 Octo-

ber 1933, betreffende de Russen, liever dan aan deze betreffende Duitsche vluchtelingen, omdat zij door het parlement werd bekrachtigd en derhalve den wil van de wetgevende macht weergeeft. Bovendien herhaalt artikel 19, § 3 de bijzonderste bewoordingen van artikel 2 van de wet dd. 29 Juni 1937. De bij artikel 19, § 2, voorziene maatregelen kan worden toegepast zoodra het blijkt dat de vreemdeling die er om verzocht werd het grondgebied te verlaten op het gebied van geen enkelen Staat zal worden toegelaten.

Tenslotte worden bij artikel 21 straffen gesteld op de verhinderende van werkzaamheden en het bedrog in den loop der onderzoeken, gepleegd door Belgische onderdanen en door vreemdelingen.

Dit is het doel van het ontwerp van besluit dat de regering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen.

KONINKLIJK BESLUIT

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet d.d. 1 Mei 1939, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend voor het gezondmaken en het in evenwicht brengen van de openbare financiën, het bekomen van gunstiger voorwaarden voor de ontwikkeling van 's lands economie en het voorzien in andere dringende noodwendigheden;

Gelet, inzonderheid, op artikel 1, IV, a), van de zoo-even vermelde wet;

Gelet op de van kracht zijnde wetten en reglementen inzake het binnenkomen en het verblijf van vreemdelingen op het grondgebied van het Rijk;

Op de voordracht van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Ieder vreemdeling, die op het grondgebied van het rijk een ambacht, een beroep of om 't even welke bedrijvigheid van winstgevend aard uitoefent, moet houder zijn van een regelmatig verblijfstitel of van een document of visum waarbij hij gemachtigd wordt in België te reizen.

De vreemdeling wiens ambacht, beroep of bedrijvigheid van winstgevend aard niet onder toepassing valt van het koninklijk besluit n° 285 d.d. 31 Maart 1936, houdende aanvulling en samenvoeging van de bepalingen op het in dienst hebben van vreemde arbeiders, en het koninklijk besluit d.d. 29 December 1936, totenschakeling van de bepalingen tot reglementeering van den leurrendel, moet bovendien houder zijn van een «beroepskaart».

Art. 2. § 1. De «beroepskaart» ingesteld bij artikel één, alinea 2, wordt afgeleverd door den Minister van Economische Zaken en Middenstand. Zij is persoonlijk en onoverdraagbaar; zij bepaalt nauwkeurig het ambacht, het beroep of de bedrijvigheid van winstgevend aard door den titularis uitgeoefend of uit te oefenen en, eventueel, de voorwaarden waaraan deze uitoefening onderworpen is.

§ 2. De geldigheidsduur van de «beroepskaart» mag de twee jaar niet te boven gaan; indien hij minder dan twee jaar bedraagt, kan hij tot dit maximum verlengd worden. Bij het verstrijken van haar geldigheidsduur, kan de «beroepskaart» hernieuwd worden.

Het weigeren en het intrekken van den verblijfstitel, alsmede het intrekken en het verstrijken van het visum maken van rechtswege een einde aan de geldigheid van de «beroepskaart».

§ 3. De Minister van Economische Zaken en midden-

stand bepaalt de voorwaarde, de formaliteiten en het zegelrecht waaraan het indienen der aanvraag, het afleveren en het verlengen van de «beroepskaart» onderworpen zijn.

§ 4. Het afleveren der «beroepskaart» ontslaat geenszins van de verplichting de wetten en reglementen van algemeenen of bijzonderen aard inzake het uitoefenen van om 't even welk ambacht of beroep na te leven.

Art. 3. De vreemdeling, die vergunning vraagt om zich in België te vestigen ten einde er een ambacht, beroep of bedrijvigheid van winstgevend aard uit te oefenen, is verplicht de aanvraag voor de «beroepskaart» terzelfdertijd in te dienen als deze voor het visum voor voorloopig verblijf.

Hij mag niet in het Rijk komen zonder voorzien te zijn van de «beroepskaart».

Art. 4. De vreemdeling die de vergunning vraagt om in België te reizen ten einde er een ambacht, een beroep of een bedrijvigheid van winstgevend aard uit te oefenen, is insgelijks verplicht de vraag voor de «beroepskaart» terzelfdertijd in te dienen als deze voor het zakenvisum.

Hij mag niet in het Rijk komen zonder voorzien te zijn van de «beroepskaart».

Moet niet voorzien zijn van een «beroepskaart» om in België een zakenreis te ondernemen :

1° de vreemdelingen die wegens zijn nationaliteit niet onderworpen is aan de formaliteit van het visum;

2° de vreemdeling die per kalendersemester ten hoogste twee zakenvisa van een maand aanvangt.

Art. 5. § 1. De «beroepskaart» kan afgeleverd worden aan den vreemdeling die een regelmatig en ononderbroken verblijf of oponthoud van meer dan vijf jaar op het grondgebied van het rijk kan rechtvaardigen. De vreemdeling, houder van een regelmatige verblijfsvergunning, die aan deze voorwaarden niet voldoet, kan de «beroepskaart» slechts bekomen na een gunstig advies van den «Raad voor economisch onderzoek inzake vreemdelingen», ingesteld bij artikel 7 van dit besluit.

De periode van vijf jaar, voorzien in de voorgaande alinea, is niet vereischt voor de afstammelingen van vreemdelingen, die regelmatig ingeschreven zijn in het vreemdelingenregister of in de bevolkingsregisters en die in België zijn binnengekomen tijdens hun minderjarigheid op vertoon van de vergunning die verleend werd aan een van hun bloedverwanten in de opgaande linie.

§ 2. Het notificeeren van een uitwijzingsmaatregel onderbreekt de continuïteit niet van zijn oponthoud of van zijn verblijf in België, op voorwaarde dat hij het rijk niet verlaten heeft meer dan dertig dagen vóór zijn aankomst in de kolonie en dat hij in het rijk terugkomt ten laatste dertig dagen na de kolonie verlaten te hebben.

Onder voorbehoud van wederkeerigheid ten opzichte van de Belgische onderdanen, onderbreekt de afwezigheid van een vreemdeling, die teruggeroepen wordt om zijn militaire verplichtingen te vervullen in het land waarvan hij onderdaan is, de continuïteit niet van zijn oponthoud of van zijn verblijf in België, op voorwaarde dat hij in het rijk terugkomt ten laatste dertig dagen na het volbrengen van zijn dienstplicht. Er zal geen rekening gehouden worden met den duur van deze afwezigheid voor het bepalen van de periode van vijf jaar voorzien in § 1, alinea 1.

Art. 6. De vreemdeling die voornemens is te veranderen van ambacht of van beroep of wijzigingen te brengen aan de voorwaarden bepaald door de «beroepskaart» moet daartoe een aanvraag indienen; hij wordt gelijkgesteld met dezen die de aflevering van een «beroepskaart» aanvraagt.

Art. 7. Er wordt een «Raad voor economisch onderzoek inzake vreemdelingen» ingesteld, bestaande uit een voorzitter, twee ondervoorzitters en werkende leden en plaatsvervangers, benoemd door den Koning voor een termijn van zes jaar, op de voordracht van den Minister van Economische Zaken en Middenstand.

De Raad is onderverdeeld in kamers, voorgezeten door den voorzitter of de ondervoorzitters.

De Minister van Economische Zaken en Middenstand benoemt den griffier en de adjunct-griffiers.

Art. 8. § 1. De voorzitter en de ondervoorzitters worden gekozen onder de magistraten van de Hoven van beroep en de referendarissen of adjunct-referendarissen van de rechtbanken voor koophandel.

De leden worden gekozen tusschen de rijksambtenaren, die ten minste den graad hebben van directeur of een der speciale graden begrepen in den graad van directeur, overeenkomstig de bijlagen van het koninklijk besluit d.d. 30 Maart 1939 op de indeeling van het rijks-personeel in categorieën.

§ 2. De bevoegde Minister kan bij elke raadkamer een commissaris afvaardigen.

§ 3. Buiten de terugbetaling van de reis- en verblijfskosten, zal er aan den voorzitter en de ondervoorzitters van den Raad een zitpenning toegekend worden, waarvan het bedrag zal bepaald worden door den Minister van Economische Zaken en Middenstand.

Art. 9. De vreemdelingen voor den Raad van economisch onderzoek gedaagd, krachtens de artikelen 14, 15 en 16 van dit besluit, zal gedagvaard worden door den griffier bij aangeteekenden brief op het laatstgekend adres.

Indien de aangeteekende brief den geadresseerde niet kan afgegeven worden, zal de dagvaarding tot verschijning bij uittreksel gepubliceerd worden in het *Belgisch Staatsblad*; in ieder geval, kan de vreemdeling bij de griffie van den raad kennis nemen van de voor hem bestemde dagvaardingen.

Een maand na het verzenden van den aangeteekenden brief of vijftien dagen na het publiceren in het *Belgisch Staatsblad*, zal de Raad voor economisch onderzoek de feiten onderzoeken die den vreemdeling ten laste gelegd worden, gedagvaard om te verschijnen; bij verstek van den vreemdeling zal het hem niet toegelaten zijn verzet aan te tekenen, behalve in geval van overmacht behoorlijk erkend door den Raad.

Art. 10. De vreemdeling die zich benadeeld acht door een administratieve beslissing, getroffen bij toepassing van de artikelen 3, 4, 5 en 6 van dit besluit kan beroep instellen bij den Raad voor economisch onderzoek in de vormen en binnen de termijnen die zullen bepaald worden door den Minister van Economische Zaken en Middenstand.

De vreemdeling die in overtreding van de artikelen 3 en 4 van dit besluit in het Rijk is gekomen kan niet het voordeel genieten van het hooger beroep voorzien bij de vorige alinea.

Art. 11. De vreemdeling kan zich slechts laten bijstaan of vertegenwoordigen voor den Raad van Economisch Onderzoek door een op de tabel van een Belgische balie regelmatig ingeschreven advocaat.

Art. 12. De uitspraken van den Raad voor Economisch Onderzoek zijn niet vatbaar voor beroep.

De Raad kan zijn uitspraak herzien in uitzonderlijke gevallen en indien de nieuw ingeroepen gegevens niet konden gekend zijn door den betrokken vreemdeling op het oogenblik van de eerste uitspraak; de Raad beslist over het bestaan van deze voorwaarde vooraleer zijn uitspraak te herzien.

De uitspraak van den Raad wordt aan den betrokken vreemdeling betekend in dezelfde vormen als de dagvaarding.

Art. 13. Het huishoudelijk reglement en de voor den Raad voor Economisch onderzoek te volgen rechtspleging worden bepaald door den Minister van Economische Zaken en Middenstand.

Art. 14. De vreemdeling, onderworpen aan de verplichting de «beroepskaart» te bezitten en die op het grondgebied van het rijk een ambacht, een beroep of om het even welke bedrijvigheid van winstgevend aard uitoefent zonder titularis te zijn van de «beroepskaart», zal gedaagd worden vóór den Raad voor Economisch Onderzoek, die zal uitspraak doen over de werkelijkheid van de feiten die den vreemdeling ten laste gelegd worden.

Art. 15. De vreemdeling houder van een «beroepskaart» :

1° die deze bekomen of behouden heeft dank zij bedrijfelijke handelingen;

2° die ze geleend of afgestaan heeft;

3° die in het rijk beroep gedaan heeft op de diensten van een of meer vreemdelingen die geen drager zijn van de «beroepskaart», van de «leurkaart» of van de «arbeidsvergunning»;

4° die een ambacht, een beroep of om het even welke bedrijvigheid van winstgevend aard uitoefent, verschillend van hetgeen gespecificeerd is op zijn «beroepskaart» of die zich niet gedraagt naar de voorwaarden waaraan de aflevering van deze kaart zou ondergeschikt zijn, zal vóór den Raad voor Economisch Onderzoek gedaagd worden.

Indien de Raad een uitspraak velt waarbij de werkelijkheid wordt vastgesteld van de feiten die ten laste gelegd worden van dien vreemdeling, dan beslist hij dat de «beroepskaart» zal worden ingetrokken.

Art. 16. De Minister van Economische Zaken en Middenstand kan vóór den Raad voor Economisch Onderzoek dagen den vreemdeling houder van een «beroepskaart» :

1° die de gebruiken of wettelijke voorschriften en reglementen overtreedt, die de handels- en industriele bedrijvigheid der nationalen beheerschen;

2° die failliet werd verklaard;

3° die een strafrechtelijke of fiscale veroordeeling heeft opgelopen al dan niet in verband met de uitoefening van zijn ambacht of van zijn beroep.

Deze beschikking is slechts van toepassing op de feiten gebeurd na het van kracht worden van dit besluit.

De Raad kan beslissen dat de «beroepskaart» zal worden ingetrokken.

Art. 17. In de gevallen voorzien bij de artikelen 14, 15 en 16, kan de Raad aan den vreemdeling de verplichting opleggen het land te verlaten binnen de twintig dagen die volgen op de beteekening van de uitspraak of van de bekendmaking er van in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 18. De beschikkingen van hoofdstuk IV van Titel III van Boek II van het Strafwetboek zijn toepasselijk op het namaken en het vervalschen van de «beroepskaart» voor vreemdelingen.

De hoven en rechtbanken zullen de verbeurdverklaring uitspreken van de «beroepskaart» van den vreemdeling veroordeeld ter zake van een der inbreuken voorzien bij de vorige alinea en zullen hem de verplichting kunnen opleggen het land te verlaten binnen de twintig dagen die volgen op den datum waarop het arrest of het vonnis tot veroordeeling kracht van gewijsde zal bekomen hebben.

Art. 19. § 1. De vreemdeling die zich nog op het grondgebied van het rijk bevindt na het verstrijken van den termijn voorzien bij de artikelen 17 en 18 zal voor dit feit vervolgd en veroordeeld worden tot een

gevangenisstraf van vijftien dagen tot zes maand. Na zijne straf te hebben uitgedaan, zal hij naar de grens worden geleid.

§ 2. In de gevallen voorzien bij de artikelen 17 en 18, wanneer de vreemdeling niet uit het rijk kan verwijderd worden, zal de Minister van Justitie tegenover hem maatregelen van inwendige orde treffen voorzien bij artikel 3, alinea 3, van de conventie van 28 October 1933 betreffende de Russische vluchtelingen en de daarmee gelijkgestelde personen.

§ 3. Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maand en met geldboete van 26 frank tot 1.000 frank of met slechts een van deze straffen, wordt gestraft de vreemdeling die zich onttrekt aan de maatregelen van inwendige orde die hem werden opgelegd bij toepassing van voorgaande paragraaf.

Art. 20. De Koning duidt de ambtenaren en agenten van den Staat, de provinciën en de gemeenten aan die er mede belast zijn te waken over de toepassing van dit besluit en van de uitvoeringsbesluiten:

1° het proces-verbaal opmaken dat rechtskracht heeft tot bewijs van het tegendeel, en waarvan een afschrift gestuurd wordt aan den overtreder binnen vijf vrije dagen;

2° vrijelijk binnendringen in de industriele en commercieele exploitaties en inrichtingen alsmede in alle andere plaatsen waar men vermoedt dat inbreuken op dit besluit gepleegd of voortgezet worden;

3° zich alle inlichtingen doen verstrekken en alle documenten en gegevens doen bezorgen die noodig zijn tot het volbrengen van hun opdracht;

4° overgaan tot alle nuttige vaststellingen, eventueel met de medewerking van deskundigen, aangeduid door den Minister van Economische Zaken en Middenstand.

Art. 21. Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 tot 1.000 frank of met slechts één van deze beide straffen wordt gestraft:

a) hij die het toezicht uitgeoefend krachtens dit besluit verhindert;

b) hij die wetens en willens onjuiste inlichtingen heeft verstrekt of onjuiste documenten heeft bezorgd aan de ambtenaren en agenten, belast met dit toezicht, of aan den Raad voor Economisch Onderzoek.

Overgangsbepalingen.

Art. 22. De vreemdelingen, onderworpen aan dit besluit en houder van een regelmatig verblijfstitel, die op den datum van dit besluit een ambacht, een beroep of om het even welke bedrijvigheid van winstgevend aard uitoefent, kan de «beroepskaart» bekomen; hij is verplicht deze aan te vragen binnen de termijnen bepaald door den Minister van Economische Zaken en Middenstand.

De Minister van Economische Zaken en Middenstand bepaalt den datum vanaf denwelken de vreemdelingen, waarvan spraak in artikel 4, ertoe gehouden zullen zijn de «beroepskaart» terzelfdertijd als het visum aan te vragen.

De vreemdelingen die vóór dezen datum een zakenvisum van meer dan een maand zal bekomen hebben, mag zonder «beroepskaart» een ambacht, een beroep of een bedrijvigheid van winstgevend aard uitoefenen tot bij het verstrijken van het visum.

Het ontvangstbewijs der aanvragen voorzien bij alinea één zal als «beroepskaart» dienen tot bij de aflevering ervan en gedurende een maximum termijn van twaalf maand.

Art. 23. Tot op den dag bij koninklijk besluit bepaald

voor het terugbrengen van het leger op voet van vrede, zullen de maatregelen voorzien bij de besluit-wet van 28 September 1939, op de vreemdelingenpolitie, de uitwijzingsmaatregelen kunnen vervangen, genomen krachtens dit besluit.

Art. 24. De Minister van Economische Zaken en de Minister van Justitie zijn, ieder van hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 16 November 1939.

BALIELEVEN

VLAAMSCH CONFERENTIE DER BALIE BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

Op Zaterdag, 25 November 1939, hield de Vlaamsche Conferentie der Balie te Gent hare eerste vergadering van dit gerechtelijk jaar, en niettegenstaande de troebele tijdsomstandigheden mocht ze zich in een talrijke opkomst verheugen. Als spreker trad op Dr Leo Van Der Essen, hoogleraar aan de Universiteit te Leuven, met het onderwerp: «De Buitenlandsche Politiek van België vanaf 1830 tot heden».

Hadden eraan gehouden deze voordracht met hunne tegenwoordigheid te vereeren de H.H. Lagae, eerste voorzitter bij het Hof van Beroep; Remy, Procureur Generaal; Henry De Cock, stafhouder; Langerock, De Brabandere en Lagae, Raadsheren bij het Hof van Beroep; Debie, Opdebeeck en Vermeulen, Advocaten generaal; De Sloovere, voorzitter der Boetstraffelijke Rechtbank bij de Rechtbank van eersten aanleg; Bohyn, De Hoon en Philippo, Substituten Procureur des Konings; Tavernier, Rechter bij de Koophandelsrechtbank; Van Mullen, Referendaris; Verlot, Hoofdgriffier bij de rechtbank der Provincie Oost-Vlaanderen; de heer De Smet, advocaat generaal; de heer Rechter Dubois en de heer Substituut Procureur des Konings Van Hauwe.

De heer voorzitter, Mter Varendonck, wijst in zijn openingswoord op den huidige oorlogstoestand, die een plechtige openingszitting voorloopig ongewenscht maakt, maar die echter geen reden is om onze werking stil te leggen. Wij moeten inderdaad het intellectueel patrimonium bewaren, tot wanneer onze onder de wapens geroepen confraters naar hunne normale bezigheden zullen kunnen terugkeeren. Daarna wordt de heer Prof. Van Der Essen aan de vergadering voorgesteld, die hem een ware ovatie brengt.

De voordrachtgever begint met er op te wijzen dat van de twee landen, Nederland en België, het eerste reeds twee eeuwen een buitenlandsche politiek voerde, gevestigd op de traditie, toen België nog zijn evenwicht zocht. In Nederland drong de neutraliteitsidee hoe langer hoe meer door.

In 1830 had België geen traditioneele buitenlandsche politiek, daar onze streken immer onder vreemde overheersing hadden gestaan. Onze buitenlandsche politiek moest door jonge staatslieden uit den grond gestampt worden. De openbare opinie was verdeeld: Wallonië had de oogen gericht op Frankrijk; Vlaanderen had meer sympathie voor het Noorden. Op het Congres van Londen stelde Talleyrand de verdeling van ons land voor, maar Engeland verzette zich hier tegen. Bestendige neutraliteit werd ons opgelegd.

Onze toestand was in den beginne moeilijk. Pruisen, Rusland en Oostenrijk vreesden dat België de satelliet van Frankrijk zou worden. De Belgen zetten het zelfbeschikkingsrecht der volkeren vooruit, doch dit was tegen de evenwichtspolitik van Europa; zoo

werden dan ook alle territoriale eischen van België afgewezen.

Met de wijze raad van Engeland gelukte het de jonge staat rond al de klippen heen te varen. Vooral Leopold I speelde hier een voorname rol: fijn diplomaat, kalm, met ondervinding en begaafd met gezond verstand, steunde hij zijn politiek op een ernstige neutraliteit.

Na 1840 bracht de naijver onzer groote buurstaten weer moeilijkheden mede. Frankrijk en Pruisen verdachten ons een geheim akkoord te hebben met ieder van hen, en trachtten België in een tolnie met hun land te betrekken. Met de steun van Engeland weet de Koning ons land door deze moeilijkheden heen te werken. Het leger wordt versterkt om onze neutraliteit te verstevigen.

De Krimoorlog bracht nieuwe gevaren voor ons land mede: deze crisis had voor gevolg: een eerste toenadering tusschen België en Nederland. Een nieuwe toenadering vond plaats tengevolge van de vrees die ontstaan was door de stichting van het Fransche Keizerrijk onder Napoleon III.

In 1863 stelde de Fransche Keizer voor België te verdeelen tusschen dezès Zuider- en Noorderburen. Daarna kwamen de kuiperijen van Bismarck en Napoleon: Pruisen kreeg de vrije hand tegen Oostenrijk, dat verslagen werd te Sadowa. Toen Napoleon als tegenprestatie België wilde inlijven, verzette Koning Willem van Pruisen zich. Dank zij de stem van Engeland kon de toenmalige minister Frère-Orban ons land voor verder opduikende Fransche drijfverijen behoeden.

In 1870 wordt Napoleon ten val gebracht en Engeland met Duitschland garandeeren onze neutraliteit. Enkele jaren later brachten de Kulturkampf en het bekend worden van een voorstel tot aanslag op het leven van Bismarck nieuwe gevaren voor België. De Boulagistische incidenten in Frankrijk, die een nieuwen oorlog tegen Duitschland deden vrezen, verergerden nog den toestand. De forten aan de Maas werden alsdan opgericht.

In 1901 wordt in Duitschland het plan Van Schlieffen aangenomen: de Belgische neutraliteit kan niet geëerbiedigd worden in geval van een oorlog op twee fronten. In 1913 voelt België het gevaar dreigender worden en versterkt zijn leger door invoering van den algemeenen dienstplicht. Dan kwam 1914.

Van 1870 tot 1914 waren de betrekkingen tusschen Nederland en België korrekt; in oogenblikken van gevaar gingen stemmen op voor gezamenlijk verweer. In 1918 verkoelden echter deze betrekkingen, daar men in België het traktaat van 1839 wilde herzien. Doch Holland, Wilson en Lloyd George, verzetten zich hiertegen. Ook waren velen alsdan van oordeel dat de neutraliteitspolitiek van België afgedaan had.

In 1937 werd echter het roer omgeworpen door Koningin Leopold III. Deze koerswijziging werd in stilte voorbereid door Koning Albert en zijn secretaris Wodon; het terrein werd geëffend door de aktie der Vlaamsche Oudstrijders. België is thans neutraal en toenadering wordt gezocht tusschen ons land en Nederland. Over de wenschelijkheid van een militair verbond tusschen beide landen wil Prof. Van der Essen zich niet uitspreken. In elk geval besluit spreker, staan beiden voor een zware taak; de twee landen zullen ofwel de moeilijkheden te boven komen, ofwel zullen ze beiden ondergaan.

Een geestdriftig applaus besloot deze belangwekkende voordracht.

MEDEDEELINGEN

NEDERLANDSCHE ADVOCATEN-VEREENIGING ALGEMEENE VERGADERING VAN LEDEN op Zaterdag, 2 December 1939

te UTRECHT, in het Jaarbeursgebouw

Begin der behandeling van aangelegenheden, de Vereeniging betreffende, te half twaalf.

A g e n d a :

1. Notulen
2. Verslag van den Secretaris
3. Verantwoording van den Penningmeester
4. Verslag van de Commissie tot nazien dier verantwoording
5. Benoeming van eene Commissie van kasopneming
6. Benoeming van drie nieuwe bestuursleden wegens aftreden van Mrs. R. V. Bakker, G. J. Lycklama A Nijeholt en F. C. Stoop
7. Rondvraag.

Te 2 uur, behandeling van het onderwerp: «**De positie van den Advocaat in Strafzaken**», ter inleiding waarvan prae-adviezen zijn uitgebracht door Mr. Dr. J. Wijnveldt, advocaat-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden, en Mr. Th. Muller Massis, advocaat te Amsterdam.

De prae-adviezen zijn opgenomen in het Advocatenblad. De vraagpunten zullen nog nader worden toegezonden.

VRAAGPUNTEN VOOR DE VERGADERING VAN 2 DECEMBER 1939

- I. Bestaat er aanleiding statistische gegevens te verzamelen betreffende de werkzaamheden van den raadsman in strafzaken in het voor-onderzoek o.a. aangaande het aantal gevallen waarin de raadsman niet is toegelaten bij verhooren e.d., de redenen daartoe, het aantal der verhooren e.d. welke werden bijgewoond door gekozen en door toegevoegde raadslieden; — ten einde een juist inzicht te krijgen over de werking in de praktijk van de desbetreffende bepalingen van het Wetboek van Strafvordering?
- II. Behoort aan een verdachte zoodra hij wordt aangehouden gelegenheid te worden gegeven een raadsman te kiezen en met hem te spreken?
- III. Mag de advocaat, buiten den rechter-commissaris om, getuigen hooren,
 - a) welke reeds door den rechter-commissaris of de politie zijn gehoord?
 - b) welke nog niet door den rechter-commissaris of de politie zijn gehoord?
- IV. Moet in beginsel aan den toegevoegden raadsman, wanneer de verdachte alléén tegenover hem bekend heeft, het recht worden toegekend de behandeling der zaak neer te leggen?
Zoo ja, behoort hij dan daartoe vergunning van den Deken te verkrijgen?
- V. Kan in kinderstrafzaken de toevoeging van een raadsman beperkt worden tot de gevallen dat daarom gevraagd wordt door hen die de ouderlijke macht of voogdij uitoefenen?
- VI. Behoort te worden voorgeschreven dat in geval van beroep in cassatie in strafzaken op straffe van niet-ontvankelijkheid, de middelen van cassatie door een advocaat schriftelijk moeten worden ingediend?
- VII. Behoort ingeval van aanvraag tot herziening door den veroordeelde de indiening door een advocaat van een schriftuur inhoudende gronden als bedoeld in art. 457 Wetboek van Strafvordering, verplicht te worden gesteld?